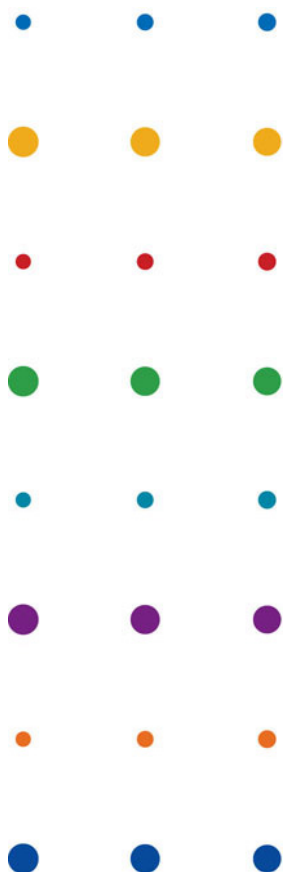

MER/SMB Bloemendalerpolder/KNSF- terrein

Deel A Hoofdlijnen

Provincie Noord-Holland

april 2006

MER/SMB Bloemendalerpolder/KNSF- terrein

Deel A Hoofdlijnen

dossier : W1094-59.001
registratienummer : OR-SE20060895
versie : definitief

Provincie Noord-Holland

april 2006

INHOUD

BLAD

HOE KUNT U REAGEREN OP DIT MER/SMB-RAPPORT	5
LEESWIJZER	6
1 DOEL EN PROCEDURE	7
1.1 Aanleiding voor de m.e.r./SMB-procedure	7
1.2 Doel van milieueffectrapportage en strategische milieubeoordeling	8
1.3 Zowel MER als SMB	8
1.4 De m.e.r./SMB-procedure	9
1.5 Het gebied	12
2 OPGAVEN VOOR BLOEMENDALERPOLDER/KNSF	13
2.1 Integrale ambities voor Bloemendalerpolder/KNSF	13
2.2 Wonen en werken	16
2.3 Versterking natuur, water, cultuurhistorie en recreatie	18
2.4 Ruimte voor tijdelijke baggerberging	22
2.5 Ruimte voor verlegging en verbreding A1	22
3 PROCES VAN TOT STAND KOMEN VAN DE ALTERNATIEVEN	25
3.1 Alternatieven in ontwikkeling	25
3.2 MER/SMB en streekplanuitwerking	30
4 DE ALTERNATIEVEN	31
4.1 De ruimtelijke uitgangspunten	31
4.2 Het Atelieralternatief	32
4.3 De varianten	37
4.4 Het Meest Milieuvriendelijk Alternatief	39
4.5 Het Nulalternatief	40
5 VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	43
5.1 Welke effecten zijn onderzocht?	43
5.2 Overzicht van de milieueffecten van de alternatieven	44
5.3 Vergelijking van Atelieralternatief en MMA	53
5.4 Welke effecten treden het eerst op?	53
5.5 De effecten van de varianten	54
5.6 Gevolgen van keuzes voor infrastructuur in de Schiphol-Almere corridor voor Bloemendalerpolder/KNSF	56
5.7 Aandachtspunten voor de uitwerking van het ontwerp in bestemmingsplannen	57
6 LEEMTEN IN KENNIS VOOR BESLUITVORMING	61
6.1 Besluitvorming voor streekplanuitwerking	61
6.2 Besluitvorming in het vervolgtraject	61
6.3 Aanbevelingen in het kader van de passende beoordeling voor de Jachthaven	63
7 AANZET TOT EEN EVALUATIEPROGRAMMA	66
8 COLOFON	69

DHV B.V.

HOE KUNT U REAGEREN OP DIT MER/SMB-RAPPORT

Ter inzage legging

U kunt reageren op dit MER/SMB-rapport¹ Bloemendalerpolder/KNSF-terrein. Dit rapport ligt samen met de ontwerpstreekplanuitwerking Bloemendalerpolder/KNSF-terrein gedurende zes weken ter inzage. E termijn wordt bekend gemaakt in de media. Opmerkingen over het MER/SMB-rapport kunnen onder vermelding van 'MER/SMB-rapport Bloemendalerpolder/KNSF-terrein' schriftelijk worden ingediend bij:

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
t.a.v. dhr. P.G.J.M. Veldhuis
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Informatie

Indien u meer informatie wilt over milieueffectrapportage, strategische milieubeoordeling of over de plannen voor Bloemendalerpolder/KNSF-terrein kunt u zich schriftelijk of telefonisch wenden tot:

Provincie Noord-Holland
t.a.v. dhr. P.G.J.M. Veldhuis
Postbus 3007
2001 DA Haarlem
023-5143323 of
Veldhuisp@noord-Holland.nl

¹ MER = Milieueffectrapport; SMB = Strategische Milieubeoordeling

LEESWIJZER

Voor u ligt deel A van het MER/SMB-rapport Bloemendalerpolder/KNSF-terrein. Het rapport is opgebouwd uit een afzonderlijke samenvatting, een deel A en een deel B. De combinatie van deze drie documenten voldoet aan de inhoudsvereisten voor zowel m.e.r. als SMB.

In de samenvatting vindt u de essentiële onderdelen van het MER zo bondig mogelijk weergegeven. Deel A omvat eveneens de hoofdlijnen van het MER/SMB-rapport, maar gaat wat dieper op de materie in dan de samenvatting. Met name de beschrijving van de opgave en de beschrijving van de alternatieven en de totstandkoming ervan krijgen in deel A extra aandacht. Deel B bevat naast een uitgebreide beschrijving van de effecten en verantwoording van het daartoe uitgevoerde onderzoek een inhoudelijke terugblik op de uitkomsten van eerdere fasen van het m.e.r.-onderzoek.

Deel A begint met een overzicht van te voeren procedures (hoofdstuk 1). In hoofdstuk 2 wordt een overzicht gegeven van beleid en besluiten tot nu toe ten aanzien van de herontwikkeling van de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein. Daaruit volgt de voorliggende opgave voort, namelijk een integraal plan ontwikkelen voor het gehele gebied waarin verschillende functies in samenhang een plaats krijgen.

Na een weergave van het ontwerpproces en van het ruimtelijk kader (hoofdstuk 3) volgt een beschrijving van de in het MER/SMB beschouwde alternatieven (hoofdstuk 4).

Een samenvatting van de belangrijkste effecten van de alternatieven per thema vindt u in hoofdstuk 5. Dit hoofdstuk eindigt met een overzicht van de vanuit milieu belangrijkste aandachtspunten voor uitwerking van de ruimtelijke alternatieven in inrichtingsplannen.

Deel A eindigt met een overzicht van de belangrijkste leemtes in kennis voor de besluitvorming (hoofdstuk 6) en met een aanzet tot een evaluatieprogramma (hoofdstuk 7).

1 DOEL EN PROCEDURE

1.1 Aanleiding voor de m.e.r./SMB-procedure

Op 17 februari 2003 hebben Provinciale Staten van Noord-Holland het streekplan Noord-Holland Zuid vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein² is aangewezen als nieuwe uitleglocatie voor de realisatie van circa 5000 woningen³. Hiermee wordt voorzien in een lokale, regionale en bovenregionale woningbehoefte. Daarnaast is ruimte gereserveerd voor 'werken' op het KNSF-terrein. Daarbij is aangegeven dat 'de ontwikkeling van de Bloemendalerpolder plaats moet vinden in samenhang met een blauw-groene, op recreatie gerichte ontwikkeling van de Diemerscheg⁴, de herstructurering van het KNSF-terrein en de ontwikkeling van nieuwe weginfrastructuur en/of verbreding van de A1 (inclusief aquaduct)'.

Figuur 1.1 Ligging van de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein

De provincie Noord-Holland onderzoekt momenteel de mogelijkheden voor een integrale ruimtelijke herontwikkeling van de Bloemendalerpolder/ KNSF-terrein. De provincie wil de herontwikkeling ruimtelijk vastleggen in een streekplanuitwerking. De voorgenomen activiteit omvat op hoofdlijnen:

- de bouw van 4500 woningen, waarvan 3700 tot 3900 woningen in het buitengebied en 600 tot 800 woningen binnenstedelijk in Muiden en Weesp;

² Koninklijke Nederlandse Springstoffen Fabriek

³ Op 27 november 2003 heeft de Statencommissie Ruimtelijke Ordening Volkshuisvesting ingestemd met het besluit van Gedeputeerde Staten tot een verlaging van de taakstelling voor de Bloemendalerpolder/KNSF naar 4500 woningen. Hiervan kunnen 600 tot 800 woningen binnenstedelijk worden gerealiseerd in Muiden en Weesp. Dit betekent dat voor het uitwerkingsgebied Bloemendalerpolder/KNSF een taakstelling van 3700-3900 woningen overblijft.

⁴ De Diemerscheg is een groene uitloper vanuit de stad Amsterdam in de richting van Weesp en Muiden.

- 100.000 m² kantoren op het KNSF-terrein of 75.000 m² kantoren en inwisseling van 25.000 m² kantoren voor 125 extra woningen op het KNSF-terrein;
- de inrichting van minimaal 210 hectare voor natuur, water en recreatie;
- uitbreiding van de jachthaven bij Muiden met 400 ligplaatsen;
- zoeklocatie voor een tijdelijk baggerspeciedepot;
- ruimtelijke reservering voor de A1 (inclusief aquaduct).

1.2 Doel van milieueffectrapportage en strategische milieubeoordeling

Het doel van de m.e.r. (milieueffectrapportage) en SMB (Strategische Milieubeoordeling) is om besluitvormers op een systematische en zorgvuldige wijze te voorzien van zo objectief mogelijke informatie over de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en van ruimtelijke alternatieven. Daartoe worden de te verwachten gevolgen van de aanleg, het gebruik en beheer van de voorgenomen activiteit(en) (integrale herontwikkeling Bloemendalerpolder/KNSF-terrein) in beeld gebracht. Op deze wijze worden de belangen van milieu en landschap meegewogen in de besluitvorming.

1.3 Zowel MER als SMB

Voorliggend document is een gecombineerd MER (Milieueffectrapport)/SMB (Strategische Milieubeoordeling). Dit wordt hierna toegelicht.

Voldoen aan SMB-richtlijn

SMB staat voor Strategische Milieubeoordeling. Op 21 juli 2004 is de Europese Richtlijn voor Strategische Milieubeoordeling (richtlijn 2001/42/EG) in werking getreden. Omdat deze richtlijn nog niet in Nederlandse wetgeving is vertaald, geldt een rechtstreekse doorwerking van de SMB-richtlijn en moet Nederland(se overheid) zich aan die richtlijn houden. Op basis van die richtlijn is het niet uitgesloten dat voor deze streekplanuitwerking een SMB vereist is.

Voorschot op nieuwe planMER- en SMB-regelgeving 2006

Hoewel op dit moment de Europese SMB-richtlijn nog niet in de Nederlandse wetgeving is geïmplementeerd, is er inmiddels daartoe wel een wetsvoorstel gedaan. Het is zinvol om hierop te anticiperen. Stel dat dit nieuwe wetsvoorstel en het nieuwe besluit m.e.r. 2006 wel van kracht zouden zijn, dan zou er een plicht zijn voor opstelling van een 'plan-MER' (Nederlandse variant van een SMB).

Geen m.e.r.-plicht voor streekplanuitwerking, toch een MER

Op basis van de huidige Nederlandse m.e.r.-regelgeving is een streekplanuitwerking niet m.e.r.-plichtig. Toch is er voor gekozen wel een MER (Milieueffectrapport) te maken, dat tevens aan de SMB-vereisten voldoet. Ook wordt de gehele m.e.r.-procedure (volgens Wet Milieubeheer (Wm) hfd 7) doorlopen. Daardoor kan ten tijde van het opstellen van bestemmingsplannen (na het besluit over de streekplanuitwerking) een verkorte m.e.r.-procedure worden doorlopen (Wm artikel 7.16). Daarbij dient een actualisering en een detaillering van dit MER/SMB-rapport te worden gemaakt dat de besluitvorming over het bestemmingsplan ondersteunt.

1.4 De m.e.r./SMB-procedure

De m.e.r./SMB procedure voor de Streekplanuitwerking is formeel gestart met het uitbrengen van de startnotitie Herontwikkeling Bloemendalerpolder/KNSF (zie figuur 1.2). Deze is door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland gepubliceerd op 4 oktober 2004. Na publicatie heeft een ieder de mogelijkheid gehad om in te spreken, waarna de Commissie voor de milieueffectrapportage, mede op basis van de inspraakreacties, het Advies voor richtlijnen voor het MER herontwikkeling Bloemendalerpolder/KNSF-terrein heeft opgesteld. Op basis van dit advies heeft het bevoegd gezag de Richtlijnen vastgesteld op 22 februari 2005. Deze vormen de leidraad voor de inhoud van het MER/SMB-rapport.

In de afgelopen maanden zijn in een interactief proces alternatieven ontwikkeld en zijn daarvan de milieueffecten bepaald. Dit alles is beschreven in het voorliggende MER/SMB-rapport. Na aanvaarding van het MER/SMB-rapport door het Bevoegd Gezag wordt het rapport gepubliceerd middels kennisgeving in dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen en in de Staatscourant en ter inzage gelegd samen met de ontwerp-streekplanuitwerking. Ook wordt het MER/SMB-rapport in deze periode ter toetsing aangeboden aan de Commissie voor de milieueffectrapportage. De Commissie heeft tot vijf weken na sluiting van de inzagetermijn de tijd om haar oordeel te geven over het rapport in de vorm van een toetsingsadvies. De Commissie betreft in haar advies de richtlijnen van het bevoegd gezag en ingediende adviezen en opmerkingen.

Mede op basis van de informatie uit het MER/SMB-rapport neemt de provincie Noord-Holland een besluit over de ruimtelijke reservering van functies van de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein. Het besluit zal worden vastgelegd in de Streekplanuitwerking Bloemendalerpolder/KNSF-terrein.

Na het vaststellen van de streekplanuitwerking is het aan de gemeenten Muiden en Weesp om hun bestemmingsplan aan te passen. Hiervoor kan het voorliggende MER/SMB-rapport als basis worden gebruikt. Dit rapport moet dan worden aangevuld met meer gedetailleerde en geactualiseerde (milieu)informatie die past bij het detailniveau van het bestemmingsplan. Hiervoor kan zoals eerder genoemd de verkorte m.e.r.-procedure worden doorlopen.

De aanpassingen van de A1 (inclusief aquaduct) worden met het besluit over de streekplanuitwerking ruimtelijk mogelijk gemaakt. De Tracéwetprocedure moet worden doorlopen, voordat tot realisering van deze aanpassingen kan worden overgegaan.

Initiatiefnemer en bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland treden in de m.e.r./SMB-procedure op als initiatiefnemer en als bevoegd gezag.

Tekstkader I

Watertoets

De Watertoets is sinds 14 februari 2001 verplicht bij waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten van zowel Rijk, provincies als gemeenten. Hiertoe behoren onder andere streekplannen en streekplanuitwerkingen.

De Watertoets heeft een inhoudelijke kant en een proceskant:

- Het ruimtelijk plan dient een waterparagraaf te bevatten die de keuzes gemotiveerd beschrijft ten aanzien van de relevante waterhuishoudkundige aspecten;
- Er dient overleg plaats te vinden met de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium. In elk geval gebeurt het bij de formele start van een initiatief. De initiatiefnemer dient direct bij de start van het initiatief de waterbeheerder op de hoogte te stellen. De waterbeheerder moet de initiatiefnemer de kennis verschaffen die voor het plan relevant is op het gebied van de beleidsdoelstellingen voor de waterhuishouding en kennis omtrent het desbetreffende watersysteem en het beheer ervan. Vervolgens bepalen initiatiefnemer en waterbeheerder samen op welke aspecten van de Watertoets het initiatief beoordeeld moet worden.

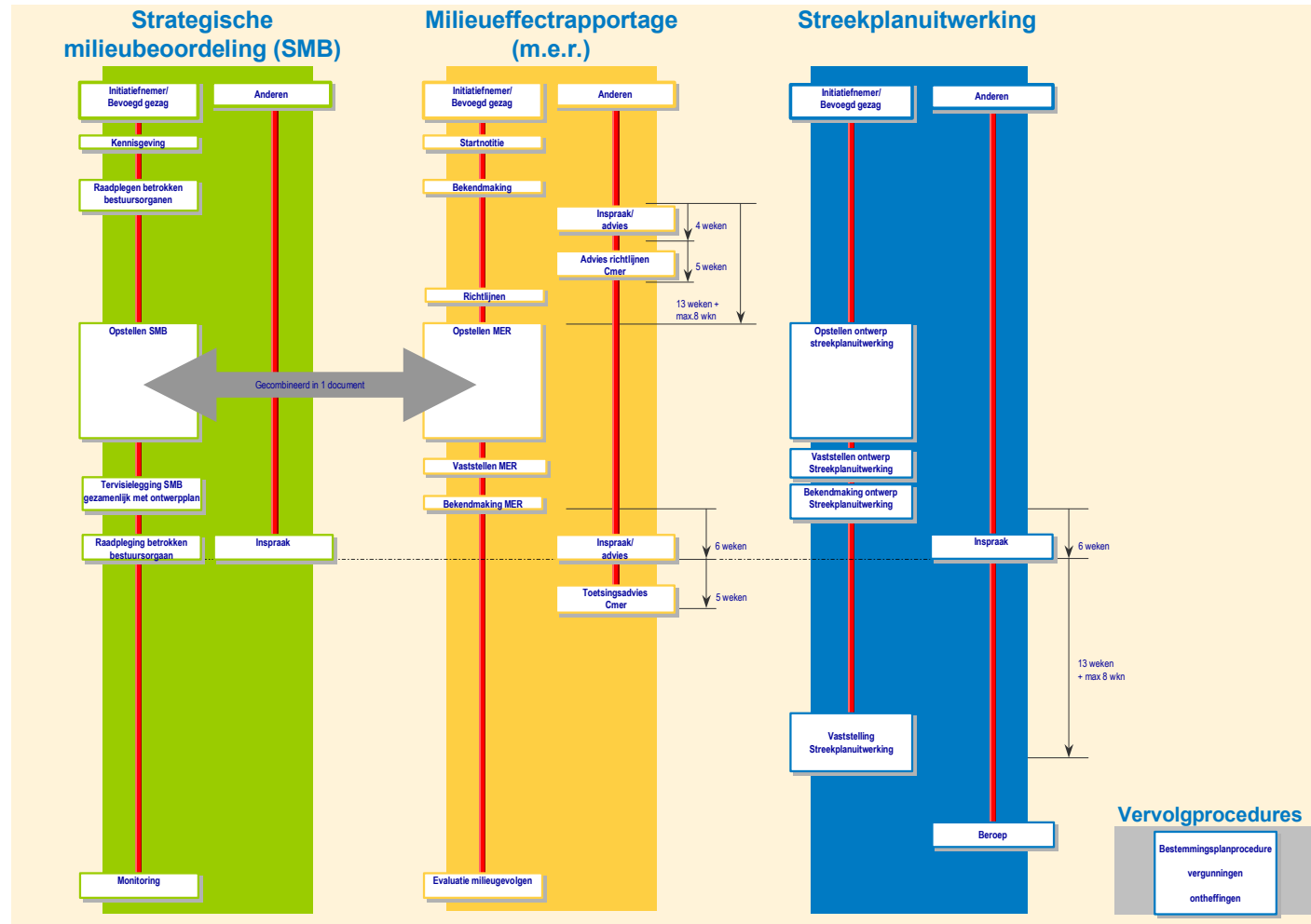
Het inhoudelijk deel van de watertoets is opgenomen in dit MER.

De waterbeheerder is op de volgende wijze bij het proces betrokken:

In het begin van het proces rond de streekplanuitwerking heeft Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht (AGV) een wateradvies uitgebracht (september 2004) waarin zij inging op welke aspecten zij vanuit het waterbeheer van belang achtte bij de planontwikkeling. Bij het ontwerp van de alternatieven is hier zoveel mogelijk rekening gehouden. Bovendien is AGV gedurende het ontwerpproces regelmatig op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

Op 3 november 2005 heeft ambtelijk overleg plaatsgevonden tussen provincie Noord-Holland en AGV, waarbij de concept-effectbeoordeling van de alternatieven op waterhuishoudkundige aspecten is besproken en nadere procesafspraken zijn gemaakt. Later dat jaar heeft ook bestuurlijk overleg tussen provincie en AGV plaatsgevonden, waarbij de onderlinge samenwerking betreffende Bloemendalerpolder/KNSF-terrein is besproken.

Figuur 1.2. Koppeling m.e.r.- en SMB-procedure en (ontwerp)streekplanuitwerking

1.5 Het gebied

Het **plangebied** (Figuur 1.3) omvat het gehele gebied van de Bloemendalerpolder, de Gemeenschapspolder Oost, de Vechtpolders (oeverwal van de Vecht), de Industriezone (Maxis), de Baai van Ballast en de Rietpolder (ook wel Noorderpolder genoemd). Het KNSF-terrein maakt onderdeel uit van de Rietpolder. De benaming van de deelgebieden wordt gebruikt als het specifiek het deelgebied betreft. Het plangebied Bloemendalerpolder/KNSF-terrein wordt begrensd door de spoorlijn Amsterdam-Hilversum, de kernen Weesp en Muiden, de Vecht, het IJmeer en het Amsterdam-Rijnkanaal en beslaat ongeveer 630 ha.

Omdat ook de relatie met de omgeving wordt meegenomen is het te beschouwen gebied in het MER/SMB-rapport groter dan het plangebied. De omvang van dit grotere zogenaamde **studiegebied** kan per te onderzoeken thema (bijvoorbeeld recreatie, cultuurhistorie, natuur) verschillen.

Figuur 1.3 Plangebied Bloemendalerpolder/KNSF-terrein

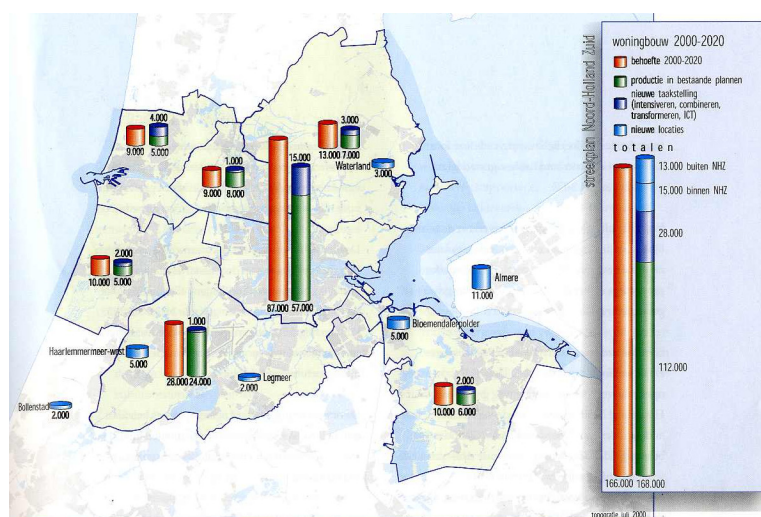
2 OPGAVEN VOOR BLOEMENDALERPOLDER/KNSF

Dit hoofdstuk gaat in op de vraag waarom Bloemendalerpolder/KNSF-terrein wordt herontwikkeld en welke (deel)opgaven er liggen.

2.1 Integrale ambities voor Bloemendalerpolder/KNSF

Het gebied Bloemendalerpolder/KNSF-terrein ligt in de Noordvleugel van de Randstad. In dit dynamische en dichtbevolkte gebied moeten steeds keuzes worden gemaakt over wonen, werken, infrastructuur, natuur en recreatie. De verschillende overheden in de Noordvleugel hebben hier de afgelopen jaren samen in opgetrokken. In 2001 hebben de overheden in de **besluiten van de Noordvleugelconferentie** de ruimtelijke strategie voor de regio voor de periode 2010-2030 vastgelegd. Eén van deze opgaven betreft het vinden van ruimte voor de bouw van 190.000 woningen⁵ in de regio. Daarbij hebben de betrokken overheden een integrale afweging gemaakt voor alle ruimtelijke opgaven in het gebied. Het gebied Bloemendalerpolder is genoemd als één van de mogelijke locaties voor de bouw van een deel van deze woningen. Specifiek voor dit gebied is in de conferentie een taakstelling van 5.000 woningen benoemd (figuur 2.1). Aan de keuze voor de Bloemendalerpolder zijn de volgende voorwaarden verbonden:

1. ontwikkeling bouwlocatie in de Bloemendalerpolder moet in directe samenhang met de ontwikkeling van de groene-blauwe Diemerscheg plaatsvinden;
2. benutten bestaand station Weesp;
3. aanleg van een aquaduct bij Muiden over de A1 (in plaats van de Vechtbrug);
4. benutten van agrarisch gebied, uitkopen van agrarische bedrijven.

Figuur 2.1 Woningbouwopgave Streekplan Zuid-Holland Zuid

De besluiten van de Noordvleugelconferentie vormden de regionale inbreng voor de Nota Ruimte (mei 2004). De Nota Ruimte beschrijft keuzes over het toekomstig (2010-2030)

⁵ waarvan 60.000 binnenstedelijk en 130.000 buiten de steden

gebruik van de ruimte in Nederland. In de **Nota Ruimte** wordt de Randstad Holland genoemd als grootste stedelijk netwerk in Nederland. Dit gebied zal zich verder ontwikkelen. Voor de gehele Randstad wordt tussen 2010 en 2030 rekening gehouden met een vraag naar circa 8100 hectare bruto bedrijventerrein en circa 440.000 woningen. Er is vooral een grote vraag naar groene woonmilieus. Daarnaast is aangegeven dat de bijzondere kwaliteiten en vitaliteit van het Groene Hart moeten worden ontwikkeld.

Tekstkader II

Wat zegt de Nota Ruimte over Bloemendalerpolder/KNSF-terrein?

De Nota Ruimte PKB (deel 3) bevat verschillende richtinggevende teksten over het toekomstig ruimtegebruik in de Bloemendalerpolder. Als uitwerking van de verstedelijking van de Noordvleugel wordt het volgende over de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein genoemd: 'Via de opvang van natuurlijke aanwas, maar ook door bijvoorbeeld de uitbreiding van Bloemendalerpolder/KNSF-terrein kan binnen de beleidskaders van deze nota meer verspreid over de Noordvleugel ook aan een deel van de behoefte worden voldaan. De Bloemendalerpolder en het KNSF-terrein zijn gelegen in de nabijheid van de belangrijke ecologische verbindingzone tussen enerzijds het plassen- en veenweidegebied en anderzijds het IJmeer. De provincie Noord-Holland en de gemeenten Muiden en Weesp werken aan een integrale gebiedsontwikkeling van dit gebied. Deze gebiedsontwikkeling is ook van belang om de noodzakelijke sanering van de voormalige kruisfabriek op het KNSF-terrein mogelijk te maken. De bouw van een aantal nieuwe woningen op het KNSF-terrein maakt hier onderdeel van uit. Daarbij moet een duurzame, groene invulling van dit gebied worden verzekerd, waarbij tevens wordt voldaan aan de vereisten vanuit het ruimtelijke waterbeleid, en gelijktijdig enige bebouwing mogelijk wordt gemaakt. Het zogenoemde «Linieperspectief Panorama Krayenhoff» en de ambities met zowel de Stelling van Amsterdam als met name de Nieuwe Hollandse Waterlinie, zijn in dit verband overigens ook relevant'.

Om de gebiedsontwikkeling mogelijk te maken is ook opgenomen dat 'de grens van het Groene Hart daarom zo wordt aangepast dat het gebied daarvan niet langer deel uitmaakt. Dit neemt niet weg dat belangrijke landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarden vanzelfsprekend moeten worden gerespecteerd. Daarbij is aansluiting van de nieuwe bebouwing op de bestaande verkeers- en vervoersinfrastructuur ook van belang. In de gebiedsontwikkeling moet dan ook worden bekeken hoe de mogelijkheden die het station Weesp in dit verband biedt, kunnen worden benut. In de afweging van de verschillende varianten dienen de mogelijkheden van bebouwing in de directe nabijheid van dit station expliciet betrokken te worden. Tevens zal in de voorgestelde gebiedsontwikkeling ten minste tweede derde deel van de Bloemendalerpolder een duurzaam groen en recreatief aantrekkelijke invulling moeten krijgen'.

Het KNSF-terrein was reeds in het Streekplan Gooi en Vechtstreek van 1998 opgenomen als te herstructureren bedrijventerrein. Er werd van uitgegaan dat de gebruiker van het terrein, Muiden Chemie, in 2016 na het aflopen van het huurcontract zijn activiteiten zou beëindigen en de behoefte aan bedrijventerreinen werd destijds zwaarder gewogen dan de behoefte aan woningen.

In het **streekplan Noord-Holland Zuid (2003)** is dit beleid overgenomen, maar is de herstructurering niet als concrete beleidsbeslissing (cbb) opgenomen. Deze beleidslijn doet echter niets af aan het vorige streekplan, "maar biedt wel de mogelijkheid in een groter gebied de gewenste aantallen hectares groen, bedrijventerrein en woningbouw een plaats te geven", aldus Gedeputeerde Staten. Het streekplan gaat uit van een integrale herontwikkeling van de Bloemendalerpolder/KNSF: 'De ontwikkeling van de Bloemendalerpolder vindt plaats in samenhang met een blauwe-groene, op recreatie

gerichte, ontwikkeling van de Diemerscheg, de herstructurering van het KNSF-terrein en de ontwikkeling van nieuwe weginfrastructuur en/of verbreding van de A1 (inclusief aquaduct)'.

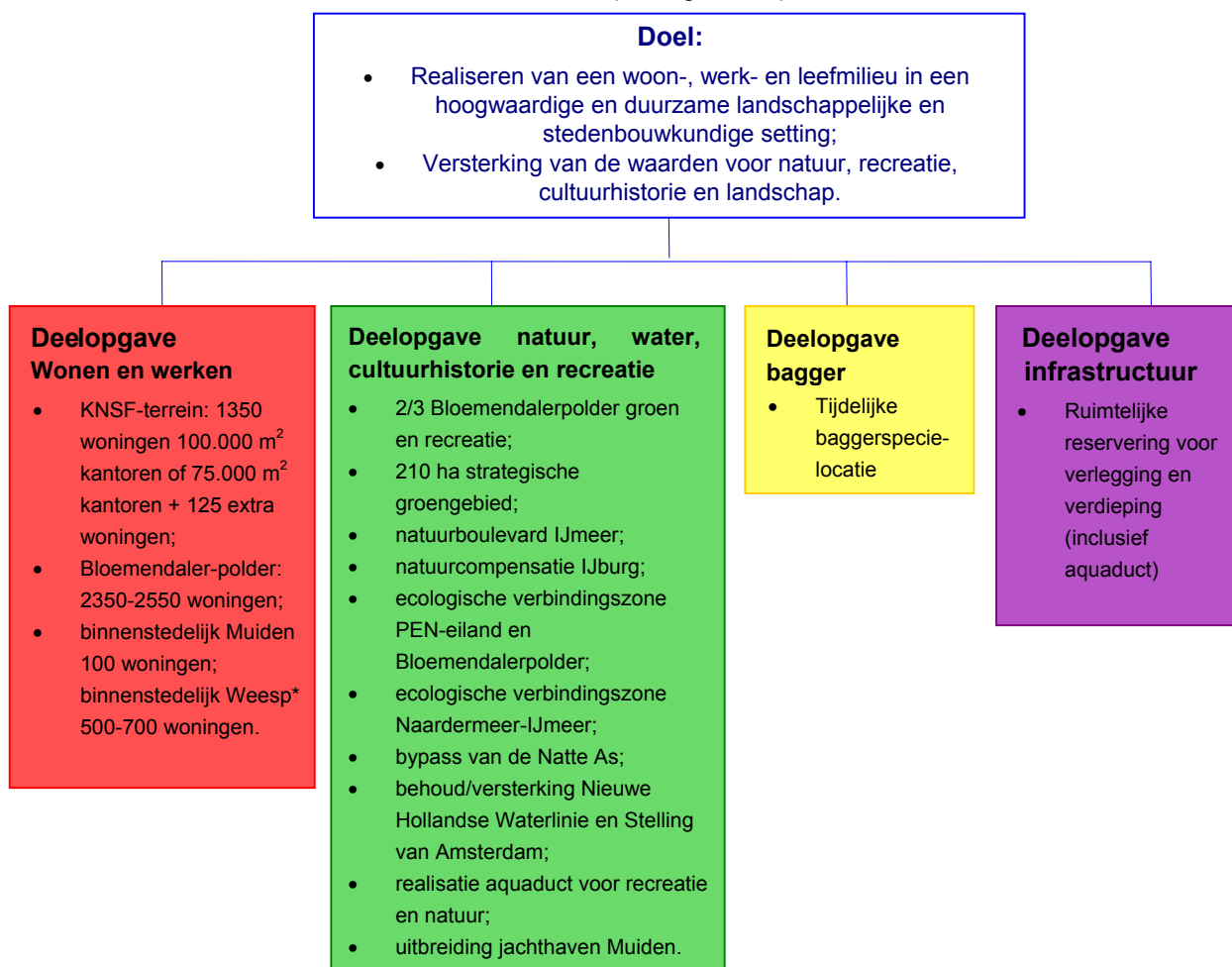
Inmiddels is kostendekkende herontwikkeling van het terrein in een tweetal intentieverklaringen van de huidige eigenaar (KNSF BV) en de betrokken overheden vastgelegd.

Doelstelling herontwikkeling Bloemendalerpolder/KNSF-terrein

Provincie en gemeenten hebben de integrale ambities vertaald in de volgende doelstelling voor het plangebied:

- het realiseren van een woon-, werk- en leefmilieu in een hoogwaardige en duurzame landschappelijke en stedenbouwkundige setting;
- versterking van de waarden voor natuur, recreatie, cultuurhistorie en landschap.

Uit deze doelen komen verschillende deelopgaven voor wonen, werken, natuur, water, cultuurhistorie, recreatie, en infrastructuur voort (zie Figuur 2.2).

Figuur 2.2 Weergave van doel en deelopgaven

* Een deel van het doel om 4500 woningen te ontwikkelen wordt in binnenstedelijk gebied gerealiseerd. Dit aantal woningen valt buiten het besluit voor de streekplanuitwerking. Het besluit voor de streekplanuitwerking heeft betrekking op de woningen in de Bloemendalerpolder en het KNSF-terrein.

In de volgende paragrafen zijn de verschillende deelopgaven voor Bloemendalerpolder cursief weergegeven en waar nodig vertaald in de opgave voor de streekplanuitwerking waarvoor dit MER/SMB is opgesteld.

2.2 Wonen en werken

De streekplanuitwerking Bloemendalerpolder/KNSF moet de woningbouwopgave van het Streekplan Noord-Holland Zuid, voorzover deze buitenstedelijk gerealiseerd wordt, ruimtelijk mogelijk maken. Het gaat daarbij concreet om de volgende aantallen woningen en oppervlakte kantoren:

- 3700-3900 woningen waarvan 1350 woningen op het KNSF-terrein;
- 100.000 m² kantoren op het KNSF-terrein of 75.000 m² kantoren en inwisseling van 25.000 m² kantoren voor 125 extra woningen op het KNSF-terrein

Streekplan Noord-Holland Zuid

De provincie Noord-Holland heeft de keuze van de Noordvleugelconferentie voor de bouw van 5.000 woningen in de Bloemendalerpolder en realisatie voor 2020 in het streekplan Noord-Holland Zuid (2003) vastgelegd. Voorafgaand aan dit streekplan is een Strategische Integrale (milieu)Effect Rapportage (SIER, januari 2002) uitgevoerd. Hierin zijn 5 ruimtelijke modellen voor Noord-Holland Zuid ontwikkeld en met elkaar vergeleken op (milieu)effecten. In de modellen zijn verschillende locaties tezamen tot een passende 'oplossing' voor de opgaven benoemd. De Bloemendalerpolder (omgeving Weesp)⁶ was in 2 modellen opgenomen: 'Booming Zuidflank' met 4100 woningen en 'Netwerkstad in het Groen' met 1300 woningen. De Bloemendalerpolder maakte geen onderdeel uit van het voorlopig voorkeursmodel uit het SIER. Wel zijn in het SIER de volgende positieve kenmerken van de locatie Bloemendalerpolder naar voren gekomen:

- Een goede bereikbaarheid per openbaar vervoer en wegverkeer;
- Een compactheid/ relatief gering ruimtebeslag;
- De mogelijkheid om woon-werkmilieus te verweven;
- De mogelijkheid om een goede differentiatie in woonmilieus aan te brengen.

De urgentie van de woningbehoefte in de regio en ligging van de locatie aan het spoor, maar ook de positieve bovengenoemde kenmerken hebben ertoe geleid dat Gedeputeerde Staten op 20 augustus 2002 een definitief ruimtelijk voorkeursmodel, met daarin opgenomen de Bloemendalerpolder, hebben vastgesteld. Provinciale Staten hebben vervolgens de Bloemendalerpolder als nader uit te werken woningbouwlocatie in het streekplan opgenomen. Daarvoor waren verschillende argumenten:

- De Bloemendalerpolder is relatief klein en daardoor redelijk snel operationeel te maken;
- De locatie is zowel per openbaar vervoer als over de weg goed bereikbaar en heeft daardoor goede verbindingen met andere delen van Noord-Holland;

⁶ Van ontwikkeling van het KNSF-terrein was ten tijde van het uitvoeren van de SIER nog geen sprake.

- De Bloemendalerpolder is - ten opzichte van andere potentiële locaties voor de ontwikkeling van de woon- en werkvrage in Noord-Holland Zuid - een locatie met weinig belemmeringen;
- De Bloemendalerpolder is in de regio Gooi en Vechtstreek de enige van deze omvang. In de regio zijn geen alternatieve locaties beschikbaar;
- Op dit moment is de woon-werk balans (in de Noordvleugel van de Randstad) uit evenwicht. Door de ontwikkeling van de Bloemendalerpolder wordt deze onevenwichtigheid verkleind;
- Door de woningbouwopgave in de Bloemendalerpolder te realiseren neemt de druk op andere kwetsbare gebieden in Noord-Holland af.

Gedeputeerde Staten zijn inmiddels tot de slotsom gekomen dat de opgave uit het streekplan van 5000 woningen kan worden verkleind tot 4500 woningen. De Statencommissie ROV heeft met dat voorstel ingestemd. Daarnaast dienen eerst de mogelijkheden te worden benut voor binnenstedelijke inbreiding en herstructurering, voordat in het buitengebied wordt gebouwd. Gebleken is dat er binnen de bebouwde kom van Muiden en Weesp ruimte is voor 100 respectievelijk 500-700 woningen. De overige woningen (3700-3900 stuks) dienen dus in het buitengebied te worden gebouwd. De streekplanuitwerking zal hiervoor de ruimte moeten reserveren.

Koppeling met KNSF-terrein

Zoals ook in de Nota Ruimte is aangegeven, dient de opgave voor de Bloemendalerpolder voor een deel op het KNSF-terrein te worden gerealiseerd. In het Streekplan Noord-Holland Zuid is dit opgepakt door het KNSF-terrein samen met de Bloemendalerpolder integraal op te nemen als uitwerkingsgebied (zie figuur 2.3). In de tekst wordt dit als volgt weergegeven: 'de ontwikkeling van de Bloemendalerpolder vindt plaats in samenhang met de herstructurering van het aangrenzende terrein van de KNSF'.

Het KNSF-terrein ligt ten westen van Muiden. Op dit terrein zijn de activiteiten van Muiden Chemie International per 1 juli 2004 beëindigd. Dit is het resultaat van een intentieverklaring van december 2002, waarin de wenselijkheid van beëindiging door de betrokken partners⁷ werd erkend. In deze verklaring werd ook afgesproken dat het KNSF-terrein zo spoedig mogelijk kostendekkend herontwikkeld dient te worden. Dit houdt in het ontmantelen van de productieinstallaties, het saneren van bodemverontreiniging, het verwijderen van onontploffte munitie en vervolgens de bouw van woningen en kantoren. Dit is ook uitgesproken in een intentieverklaring tussen de gemeente Muiden en KNSF (januari 2003). Daarbij is benoemd dat kostendekkend herontwikkelen betekent dat er 1700 woningen en 10 hectare bedrijven en kantoren nodig zijn. In februari 2005 zijn gemeente Muiden en KNSF een nieuwe intentieverklaring overeengekomen die eveneens voldoet aan het uitgangspunt kostendekkend herontwikkelen (Richtlijnen, 2005). In deze verklaring is het volgende neergelegd:

- Op het KNSF-terrein worden 1350 woningen gebouwd;
- KNSF kan maximaal 25.000 m² kantoorruimte van de overeengekomen 100.000 m² inruilen voor 125 woningen in het duurdere segment;
- KNSF krijgt het recht voor 50 % en met een maximum van 200 ligplaatsen te participeren in de door de gemeente beoogde jachthavenontwikkeling;

⁷ Minister van VROM, Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en KNSF.

- KNSF krijgt het recht de Westbatterij als onderdeel van het KNSF-project te ontwikkelen en realiseren. KNSF heeft daarbij de plicht het fort toereikend te restaureren en tegen acceptabele lasten in vervangende huisvesting voor de zeeverkenner te voorzien.

Figuur 2.3 Bloemendalerpolder in Steekplan Noord-Holland Zuid

2.3 Versterking natuur, water, cultuurhistorie en recreatie

In het Streekplan Noord-Holland Zuid is opgenomen dat nieuwe bebouwing van de Bloemendalerpolder in een integrale opgave opgepakt moet worden met extra groenontwikkeling. De Nota Ruimte en het streekplan geven de volgende opgaven voor natuur, water, cultuurhistorie, landschap en recreatie:

- *Inrichting van 2/3 deel van de Bloemendalerpolder voor duurzaam groen en recreatie, waarvan 210 ha strategisch groengebied;*
- *Ontwikkeling van Natuurboulevard IJmeerkust (groene oeverrecreatiezone);*
- *Natuurcompensatie IJburg voor de IJmeerkust;*
- *Ecologische Verbindingszone tussen PEN-eiland en Bloemendalerpolder;*
- *Bijdrage ecologische verbindingszone Naardermeer-IJmeer;*
- *Realisatie van (een bypass) van de Natte As;*
- *Behoud en versterking van de cultuurhistorische en landschappelijke waarden;*
- *Behoud en versterking van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en Stelling van Amsterdam in samenhang met de ecologisch-recreatieve waarden;*
- *Opheffing van de barrièrewerking van de A1 voor recreatie en natuur door de realisatie van een aquaduct bij Muiden;*
- *Uitbreiding van de bestaande jachthaven bij Muiden.*

De streekplanuitwerking Bloemendalerpolder/KNSF zal deze opgaven ruimtelijk mogelijk moeten maken. Door de uiteenlopende vragen kan de streekplanuitwerking niet een optelsom van wensen zijn. De uitwerking moet zijn gebaseerd op een integraal ontwerp waarin de verschillende functies optimaal op elkaar zijn afgestemd.

Natuur en water

Door veranderend grondgebruik en nieuwe infrastructuur is de natuur in Nederland versnipperd geraakt. Om verdere achteruitgang van de natuur te voorkomen werkt de rijks- en provinciale overheid aan de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Dit is een netwerk van natuurgebieden die door (robuuste) ecologische verbinding zones met elkaar verbonden zijn. De Nota Ruimte voorziet in een robuuste ecologische verbinding zone tussen het Vecht- en Plassengebied, het IJmeer en de natuurgebieden in Flevoland (Natte As). De inrichting van het gebied Bloemendalerpolder/KNSF-terrein kan mogelijk een bijdrage leveren aan de Natte As. Tweederde deel van de Bloemendalerpolder moet volgens de Nota Ruimte een duurzaam groene en recreatief aantrekkelijke invulling krijgen.

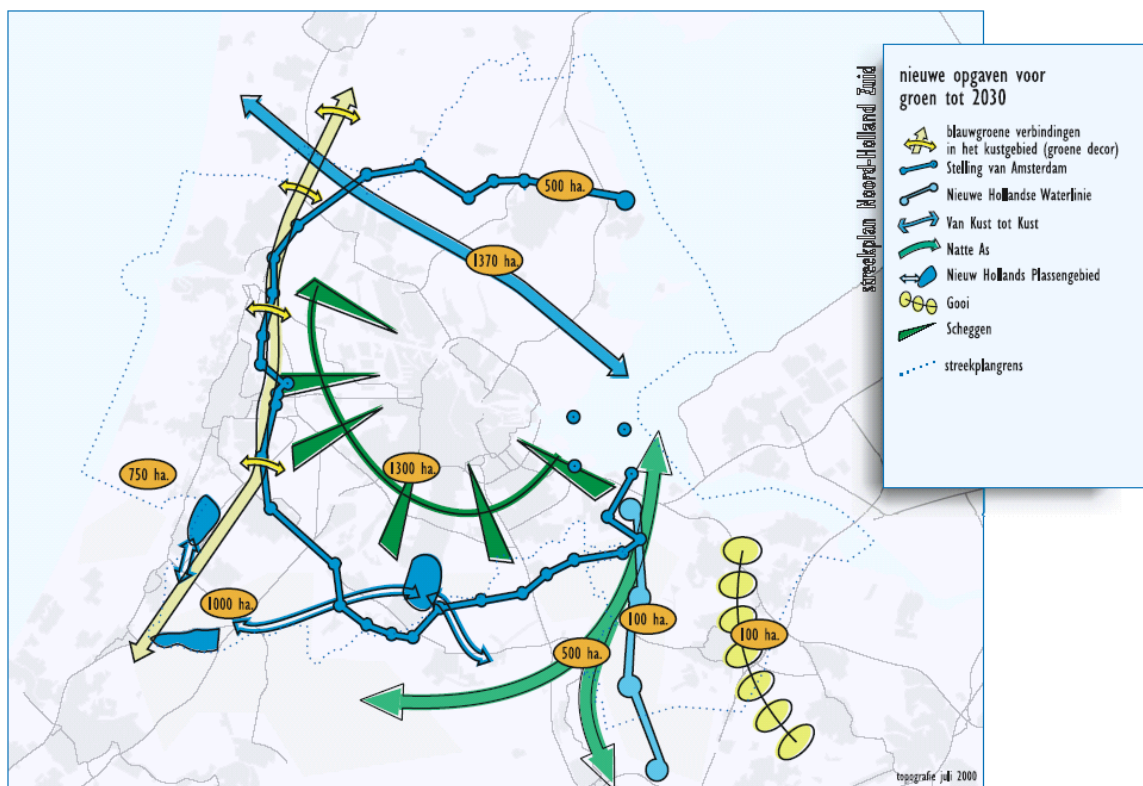
In het Streekplan Noord-Holland Zuid is de Bloemendalerpolder onderdeel van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur. In het plangebied zijn twee ecologische verbinding zones aangewezen, namelijk de verbinding Naardermeer-IJmeer en de verbinding PEN-eiland-Bloemendalerpolder. In het kader van de ecologische verbinding zone Naardermeer-IJmeer wordt het Naardermeer verbonden met waardevolle leefgebieden als de kust van het IJmeer, het bos op het KNSF-terrein en het PEN-eiland (Gebiedsplan Gooi en Vechtstreek). Onder de A1 is een faunapassage voorzien ten behoeve van een ecologische verbinding zone tussen het PEN-eiland en de Bloemendalerpolder.

Daarnaast maakt de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein deel uit van het Strategisch Groenproject Noordelijke Vechtstreek. In dit kader wordt 400 ha natuur, 350 ha agrarisch natuurbeheer en 210 ha groengebied gerealiseerd. De 210 ha groengebied wordt gerealiseerd in de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein. De herontwikkeling van Bloemendalerpolder/KNSF-terrein moet in samenhang met de ontwikkeling van de groen-blaauwe Diemerscheg plaatsvinden. Verder vindt in het IJmeer ten westen van Muiden natuurcompensatie plaats voor de natuureffecten van de bouwlocatie IJburg. Figuur 2.4 geeft een overzicht van de groene opgaven uit het streekplan.

Op 8 september 2003 is door diverse overheden en maatschappelijke organisaties het Manifest De Uitweg gepresenteerd. De Uitweg kent een dubbeldoelstelling:

- Het verbeteren van de bereikbaarheid tussen Amsterdam/Schiphol en Almere/het Gooi;
- Het versterken van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied.

Eén van de voorstellen uit het Manifest De Uitweg is de ontwikkeling van de Natuurboulevard IJmeerkust. Doel is ontwikkeling van een groene oeverrecreatiezone langs de kust van het IJmeer tussen Amsterdam en Almere en het opheffen van de barrièrewerking van infrastructuur voor de noord-zuidrelatie tussen IJmeer en Vechtplassen voor recreatie en diermigratie (o.a. door aquaduct Muiden). De ontwikkeling van de natuurboulevard wordt in de Uitweg gekoppeld aan de stedelijke ontwikkeling rond het KNSF-terrein en Almere-Pampus. Daarom zal de streekplanuitwerking de ontwikkeling van de natuurboulevard ruimtelijk mogelijk maken.

Figuur 2.4 Opgaven voor groen Bron: streekplan Noord-Holland-Zuid

Cultuurhistorische en landschappelijke waarden

De Nieuwe Hollandse Waterlinie (aan de oostzijde van het gebied) en de Stelling van Amsterdam (die ten noorden van de A1 door het gebied loopt) zijn in de Nota Ruimte aangewezen als Nationale Landschappen. Dit zijn gebieden met internationaal zeldzame of unieke en nationaal kenmerkende landschapskwaliteiten, en in samenhang daarmee bijzondere natuurlijke en recreatieve kwaliteiten. Binnen Nationale Landschappen zijn ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk, mits de kernkwaliteiten van het landschap worden behouden of versterkt.

De Stelling van Amsterdam is in 1996 geplaatst op de Werelderfgoedlijst van Unesco (figuur 2.5). De Nieuwe Hollandse Waterlinie zal op termijn worden genomineerd voor plaatsing op deze lijst. De Nota Ruimte geeft aan dat bij de uitwerking van ruimtelijke plannen invulling moet worden gegeven aan de drie ambities van het 'Linieperspectief Panorama Krayenhoff' (zie tekstkader III). De Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling van Amsterdam zijn tevens beide aangewezen als Belvédèregebied. Binnen Belvédèregebieden staat de denk- en werkwijze 'behoud door ontwikkeling' centraal.

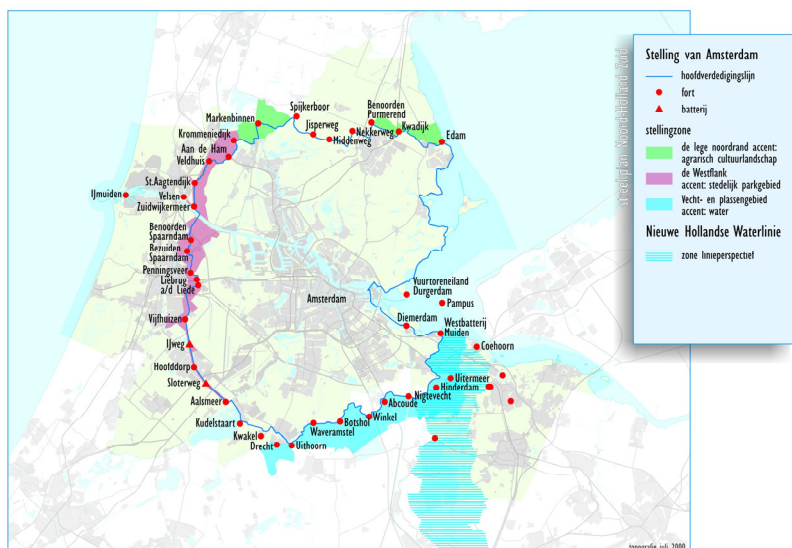
Tekstkader III

Linieperspectief Panorama Krayenhoff

Het Linieperspectief bevat de visie voor de uitvoering van het Nationaal Project Nieuwe Hollandse Waterlinie en schetst drie belangrijke ambities. Als deel van het nationale geheugen moet de linie weer bijdragen aan het historisch besef en de regionale identiteit. De ecologische functie van de linie moet, in samenhang met de aanwezige landschappelijk en cultuurhistorische waarden, worden versterkt. Daarnaast moet de Nieuwe Hollandse Waterlinie bijdragen aan de (regionale) wateropgave.

Voor Vechtstreek Noord geeft het Linieperspectief aan dat de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling van Amsterdam gebaat zijn bij een ruimtelijke koers gericht op een mix van natuurbehoud en grondgebonden veehouderij met elementen van natuurbeheer, handhaving van visuele openheid en actieve vernatting. Nieuwe bebouwing en recreatieve bossen moeten alleen ten westen van de Vecht, achter de hoofdverdedigingslijn, tot realisatie komen. In het nog op te stellen ontwerp- en inrichtingsprogramma zal de verdichtingsopgave van de Bloemendalerpolder verder worden uitgewerkt.

Het streekplan hecht veel waarde aan de Stelling van Amsterdam en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De stellingzone dient als herkenbare ruimtelijke eenheid te worden behouden en ontwikkeld tot een aantrekkelijke pleisterplaats voor de stad. Het accent zal liggen op het versterken van de ecologische en toeristisch-recreatieve betekenis, in samenhang met de Natte As en het nationaal project Nieuwe Hollandse Waterlinie. Daarom is de Stelling van Amsterdam aangewezen als uitwerkingsproject. In het streekplan is verder aangegeven dat in de planvorming voor de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein de aanwezige cultuurhistorische waarden worden betrokken.

Figuur 2.5: Stelling van Amsterdam en Nieuwe Hollandse Waterlinie

Bloemendalerpolder/KNSF-terrein maken ook onderdeel uit van het Vechtlandschap. Voor het Vechtlandschap staat in het streekplan behoud en versterking van de afwisseling van de verdichte oevers aan weerszijden van de Vecht en de openheid en het graslandkarakter van de aangrenzende polders centraal. De natuur en landschapswaarden van de Vecht worden versterkt door herstel en ontwikkeling van de Vechtoevers. De mogelijkheden voor extensieve recreatie kunnen worden vergroot. Voor de dijk van het IJmeer wordt gestreefd naar behoud van het karakter van de dijk en de aan de dijk gebonden karakteristieke elementen zoals wielen, kleiputten, dijksloten, stadjes, havens, sluizen, bebouwing en andere cultuurhistorische elementen.

Recreatie

Volgens het Streekplan moeten de recreatieve mogelijkheden in de Bloemendalerpolder worden vergroot. Er wordt ingezet op een verbetering van het toervaartnet en verweving en versterking van recreatieve mogelijkheden in samenhang met andere functies. Zo moet de realisatie van 210 ha groengebied ook de beleidsdoelen voor recreatie bij de stad dichterbij brengen. Daarnaast dienen behoud en versterking van cultuurhistorische waarden samen te gaan met benutting van recreatieve potenties.

Het eerder genoemde Manifest De Uitweg (8 september 2003) zet voor recreatie in op de ontwikkeling van een groene oeverrecreatiezone langs de kust van het IJmeer (natuurboulevard) en op de opheffing van de barrièrewerking van infrastructuur tussen IJmeer en Vechtplassen voor recreatie (onder andere door aquaduct Muiden).

De gemeente Muiden heeft de wens de bestaande jachthaven bij Muiden buitendijks uit te breiden vanwege de grote vraag naar ligplaatsen en de beperkte capaciteit van de huidige jachthaven.

2.4 Ruimte voor tijdelijke baggerberging

Ten aanzien van baggerspecie bestaat de opgave om een (tijdelijke) locatie te zoeken waar 6 miljoen m³ kan worden opgeslagen. De streekplanuitwerking Bloemendalerpolder/KNSF zal deze opgave ruimtelijk mogelijk moeten maken.

Er bestaat een regionale behoefte om baggerspecie (tijdelijk) op te slaan voor de regio Gooi en Vecht. Het is provinciaal beleid is om baggerspecie dicht bij de ontstaansbron te verwerken. Voor het gebied Bloemendalerpolder/KNSF ligt er een opgave om 6 miljoen m³ baggerspecie te bergen (verspreid over ca. 10 jaar) en de locatie na gebruik opnieuw in te richten. Berging van baggerspecie biedt tevens de mogelijkheid om inkomsten te genereren waardoor groene functies in het gebied kunnen worden gefinancierd.

2.5 Ruimte voor verlegging en verbreding A1

Opgave is om de verbreding en de verlegging van de A1 ruimtelijk mogelijk te maken.

De autosnelweg A1 deelt door zijn hoge ligging en de kruising met de Vecht het plangebied in tweeën en vormt zo een landschappelijke en ecologische barrière. Bovendien moet er vanwege de doorstroming van het verkeer een alternatief komen voor de huidige beweegbare brug. Om de barrièrewerking van de A1 met brug op te heffen en de ruimtelijke kwaliteit van Bloemendalerpolder/KNSF-terrein te verbeteren is het gewenst om de A1 niet over de Vecht de laten lopen, maar de Vecht via een aquaduct

over de A1 te leiden (zie ook manifest de Uitweg, 2003). Wanneer de A1 ook in zuidelijke richting wordt verlegd levert dit bovendien minder geluidsoverlast op in Muiden en in de polder. Dit biedt meer mogelijkheden voor woningbouw.

Het wegennet in de regio en ook de A1 heeft grote knelpunten in de afwikkeling van het verkeer. Er loopt daarom een bereikbaarheidsstudie in de corridor Schiphol-Almere. Ruwweg zijn er twee mogelijke oplossingen: het groeiende verkeer in de corridor afwikkelen over de A1 (het zogeheten stroomlijnalternatief) of een nieuwe verbindingsweg voor dit verkeer aanleggen (het zogeheten verbindingsalternatief). Voor de A1 ter plaatse van Bloemendalerpolder/KNSF-terrein maakt deze keuze veel uit:

- Als wordt gekozen voor het stroomlijnalternatief zal de A1 opgewaardeerd worden om de groeiende verkeersstromen op te kunnen vangen. Dat betekent een verbreding van de A1;
- Als er gekozen wordt voor de aanleg van een nieuwe weg tussen de A6 en A9 betekent dat voor de A1, dat er geen dringende behoefte is aan verbreding. Benuttingsmaatregelen om de capaciteit te vergroten zijn voldoende.

De streekplanuitwerking moet de verlegging en verdieping van de A1 ruimtelijk mogelijk maken, ongeacht de uitkomst van de bereikbaarheidsstudie.

Tekstkader IV

Opgave in de vorm van het planvormingsproces: voorbeeldproject ontwikkelingsplanologie

Bijna nergens in Nederland is een gebied te vinden waar zoveel nationale, regionale en lokale ruimtelijke belangen strijden om de ruimte als in de Vechtstreek. In de Nota Ruimte zijn de nationale ruimtelijke ontwikkelingen beschreven, die alle gefocussed zijn op dit relatief kleine gebied in de noordelijke Vechtstreek.

In diezelfde Nota Ruimte is het project Bloemendalerpolder/KNSF-terrein aangemerkt als een van de veertien landelijke pilots voor gebiedsontwikkeling. Voor het project Bloemendalerpolder/KNSF-terrein spelen verschillende opgaven, is sprake van meerdere grondeigenaren, bestuurlijke partners en veel belangenorganisaties.

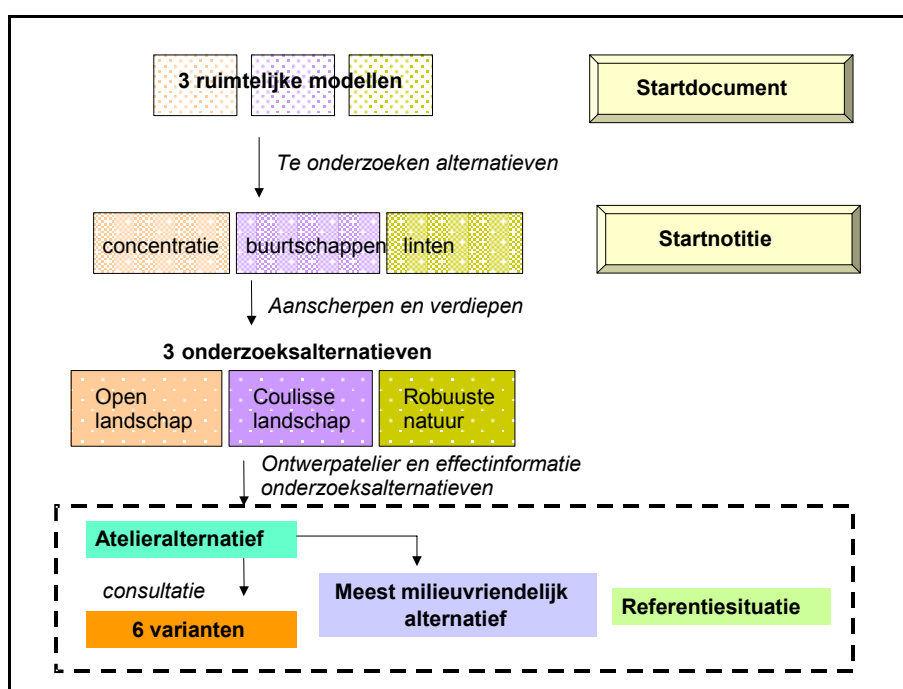
Het concept ontwikkelingsplanologie heeft ertoe geleid dat het proces op een bepaalde manier is ingestoken met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit, grensoverschrijdende samenwerking, een ontwerpatelier op locatie, interactieve communicatie gericht op maatschappelijk draagvlak, consultatie van marktpartijen en verkenning van de exploitatiemogelijkheden.

DHV B.V.

3 PROCES VAN TOT STAND KOMEN VAN DE ALTERNATIEVEN

De uitwerking van de opgave voor de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein in een ruimtelijk ontwerp is in verschillende stappen doorlopen. In dit hoofdstuk zijn deze stappen beschreven en is het resultaat van iedere stap benoemd (figuur 3.1).

De opgave voor dit gebied is complex. Mede hierom is het project herontwikkeling Bloemendalerpolder/KNSF-terrein aangemerkt als één van de veertien landelijke voorbeeldprojecten voor ontwikkelingsplanologie (zie tekstkader IV).

Figuur 3.1 doorlopen processtappen

3.1 Alternatieven in ontwikkeling

Start van het MER/SMB-proces

In juni 2004 hebben de Colleges van Burgemeester & Wethouders van Weesp en Muiden en Gedeputeerde Staten van Noord-Holland het Startdocument Structuurvisie Bloemendalerpolder/KNSF uitgebracht en ter instemming voorgelegd aan de gemeenteraden. In dit document zijn de ambitie, de doelen, de inhoud en het MER/SMB-proces aangekondigd. In het Startdocument zijn drie modellen gepresenteerd die als basis dienen voor een ruimtelijk plan voor de herontwikkeling. Hierin is met name de invulling van de woningbouwopgave aan de orde geweest. Uitgangspunt voor alle modellen is kostendekkend herontwikkelen van het KNSF-terrein wat zich vertaalt in 1700 woningen en 10 ha kantoren op

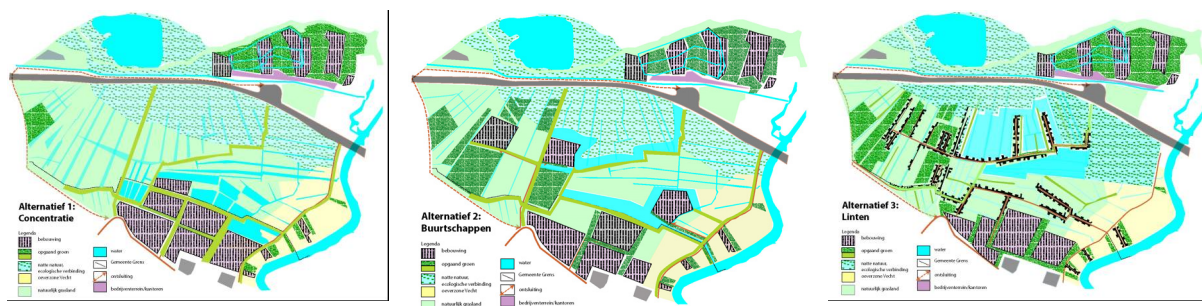
het KNSF-terrein (intentieovereenkomst Muiden-KNSF januari 2003). De gemeenteraad van Muiden heeft niet ingestemd met het startdocument. Via een motie heeft de gemeenteraad gevraagd om voor het KNSF-terrein ook de varianten 600 woningen en 1200 woningen mee te nemen en te zoeken naar andere locaties voor woningbouw in de regio Gooi- en Vechtstreek. Gedeputeerde Staten van Noord-Holland zijn niet met deze motie meegegaan. Dit vanwege de afbreuk die de motie doet aan het uitgangspunt kostendekkend herontwikkelen van het KNSF-terrein en de taakstelling van 4500 woningen in de gemeenten Muiden en Weesp. In plaats van een gezamenlijke intergemeentelijke structuurvisie op te stellen, heeft de provincie daarop besloten te starten met het opstellen van een streekplanuitwerking.

Startnotitie herontwikkeling Bloemendalerpolder/KNSF-terrein

Als vervolg op het Startdocument is de Startnotitie uitgebracht door de provincie Noord-Holland, waarbij de m.e.r.-procedure is gekoppeld aan het besluit over de Streekplanuitwerking. In de Startnotitie zijn de drie ruimtelijke modellen van het Startdocument uitgewerkt tot de volgende in het MER te onderzoeken alternatieven:

- alternatief 1: Concentratie
- alternatief 2: Buurtschappen
- alternatief 3: Linten

Ruimtelijk gezien dekken deze alternatieven de bandbreedte tussen een maximale openheid van de Bloemendalerpolder tot aan het verspreid bouwen over het hele plangebied. Ze zijn in de eerste plaats geconcentreerd op de woningbouwopgave, maar zijn in beginsel in staat om ook de andere ambities te verwezenlijken.

Figuur 3.2. Weergave van de alternatieven uit de startnotitie

De Startnotitie meldt ook dat uiteindelijk in het MER/SMB-rapport de milieueffecten van een voorkeursalternatief en een Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) in beeld worden gebracht ten opzichte van het Nulalternatief.

Onderzoeksalternatieven voor het MER/SMB onderzoek

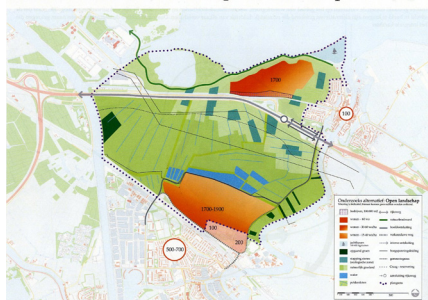

Na het uitkomen van de Startnotitie zijn de alternatieven verder uitgewerkt, omdat er behoefte was om de alternatieven op meerdere vlakken onderscheidend te maken en te verdiepen.

Dit is gebeurd aan de hand van drie stappen:

- Stap 1: aanscherpen van de uitgangspunten;
 Stap 2: inhoudelijke verdieping van de thema's water & groen, ontsluiting en woonmilieus & dichtheden waardoor een aantal integrale ontwerpschetsen ontstond;
 Stap 3: koppeling van deze ontwerpschetsen aan de alternatieven uit de startnotitie leverde meer integraal opgezette alternatieven op. Deze zogeheten onderzoeksalternatieven zijn:
- Open landschap
 - Coulisselandschap
 - Robuuste natuur

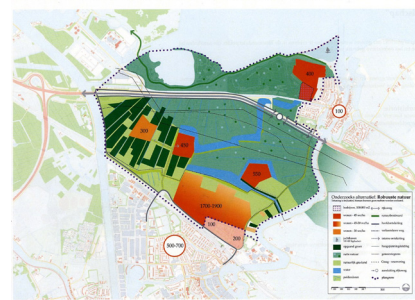
Onderzoeksalternatief "Open landschap"

Onderzoeksalternatief "Coulisselandschap"

Onderzoeksalternatief "Robuuste natuur"

Figuur 3.3. Weergave van de onderzoeksalternatieven

De onderzoeksalternatieven geven de uitersten van de zoekruimte voor een integraal ontwerp. Na deze slag spelen de alternatieven uit de startnotitie geen rol meer in het plantraject.

Richtlijnenfase

Na het uitkomen van de Startnotitie heeft het bevoegd gezag de richtlijnen gepubliceerd. In de richtlijnen is aangegeven dat in het MER/SMB de drie onderzoeksalternatieven in beschouwing genomen moeten worden en niet de alternatieven uit de startnotitie. Het onderzoeksalternatief Coulisselandschap is daarbij aangepast op basis van de op 4 februari 2005 bereikte overeenstemming over de ontwikkeling van het KNSF-terrein tussen gemeenten Muiden en KNSF (onder meer 1350 woningen op het KNSF-terrein).

In de richtlijnen is voorts aangegeven dat tijdens het MER/SMB-onderzoek een voorkeursalternatief wordt ontwikkeld. Ook voor het meest milieuvriendelijke alternatief en het Nulalternatief zijn aanbevelingen gedaan.

Wisselwerking MER/SMB-onderzoek - Ontwerpatelier

De Stuurgroep Bloemendalerpolder/KNSF-terrein⁸ is in april 2005 een (informeel) proces gestart, waarin alle betrokkenen de mogelijkheid kregen om bij te dragen aan de vertaling van de integrale opgave in een ruimtelijk plan. Dit proces kreeg vorm in het ontwerpatelier Bloemendalerpolder/KNSF-terrein. Hierin werkten de ontwerpers van de drie overheden samen aan een realistisch, breed gedragen ruimtelijk ontwerp, zonder te veel strakke kaders vooraf.

Het ontwerpatelier had zich de volgende opgave geformuleerd: *‘Een aantrekkelijk gebied maken voor mensen om in te wonen, te werken en te recreëren. Niet alleen voor de 10.000 nieuwe bewoners, maar ook voor de huidige inwoners van Muiden, Weesp en verdere omgeving’.*

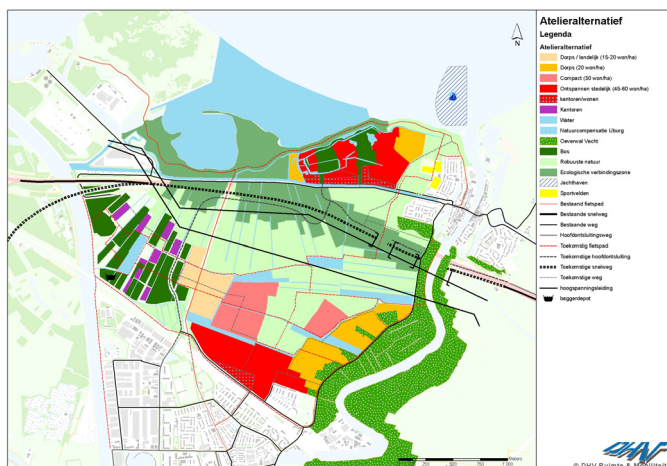
Het atelier is binnen een periode van ongeveer drie maanden bezocht door meer dan 500 burgers, belanghebbenden, vertegenwoordigers van actiegroepen en overheden. Dit leverde belangrijke input voor de keuzes in het ruimtelijk ontwerp.

Ook het milieubelang heeft een duidelijke rol gespeeld in de afwegingen van het ontwerpatelier. Daartoe is een quick scan uitgevoerd naar de milieueffecten van de drie onderzoeksalternatieven. Deze quick scan leverde belangrijke 'do's and don'ts' op voor het ontwerpproces van het Atelieralternatief. In deel B van dit MER/SMB-rapport is de effectinformatie uit de quick scan samengevat.

Consultatie van het Atelieralternatief door besturen

Het proces van het ontwerpatelier heeft tot een nieuw alternatief geleid, het Atelieraalternatief. Het Atelieraalternatief is door de gemeenteraden van Muiden en Weesp en de Statencommissie ROV – inclusief enkele amenderingen - bekrachtigd als één van de te onderzoeken alternatieven in het MER. De Stuurgroep Bloemendalerpolder/KNSF-terrein heeft gevraagd om ook een aantal varianten op het Atelieraalternatief te

onderzoeken. Deze varianten hebben betrekking op omvang en situering van water, de hoofdontsluiting van Weesp naar de A1 en omvang en situering van kantoren. Het Atelieralternatief en de varianten staan centraal bij de beschrijving van de milieueffecten in dit MER/SMB. Daarnaast heeft de Stuurgroep ruimtelijke

⁸ De stuurgroep bestaat uit Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en de wethouders van de gemeenten Muiden en Weesp.

uitgangspunten voor de gebiedsontwikkeling in de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein vastgesteld (2 november 2005). De overheden geven daarmee aan dat de gebiedsontwikkeling (het te kiezen voorkeursalternatief) te allen tijde aan deze ruimtelijke uitgangspunten moet voldoen. Het Atelieralternatief is een mogelijke verbeelding van deze uitgangspunten. De uitgangspunten vormen het ruimtelijk kader voor het verdere planvormingsproces: MER, overleg met rijksoverheid, waterschap, marktpartijen, streekplanuitwerking en bestemmingsplannen. Het Atelieralternatief, de varianten en de ruimtelijke uitgangspunten worden nader beschreven in hoofdstuk 4.

Totstandkoming van het Meest Milieuvriendelijk Alternatief

Het MMA is het (wettelijk verplichte) alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen of zoveel mogelijk beperkt. Het MMA is een realistisch alternatief waarbij - net als in het Atelieralternatief – voldaan wordt aan de ruimtelijke opgave.

Het MMA is conform de richtlijnen (zie tekstkader V) afgeleid van de drie onderzoeksalternatieven. De quick scan van de onderzoeksalternatieven leverde informatie op over de 'do's and don'ts' voor het milieu. Deze 'do's and don'ts' zijn voor een groot deel vertaald in het Atelieralternatief. Zo zijn de woningen in het Atelieralternatief vanwege geluidsoverlast en luchtverontreiniging op afstand van de A1 gesitueerd, wordt er goed gebruik gemaakt van openbaar vervoer voorzieningen en is gekozen voor grote ruimtelijke eenheden in plaats van een sterke verweving van functies. Het MMA verschilt op deze punten niet van het Atelieralternatief. Wel is in vergelijking met het Atelieralternatief nog milieuwinst te halen op het gebied van natuur. Belangrijkste verbeterpunt bleek het meer ruimte bieden aan de robuuste verbinding tussen het plasseengebied en het IJmeer en het beter benutten van het KNSF-terrein als schakel in deze verbinding (zie voor verdere toelichting MMA hoofdstuk 5). Daarmee sluit het MMA aan bij de aanbevelingen in de Richtlijnen voor het MMA. Het MMA voldoet net zoals het Atelieralternatief aan de door de Stuurgroep vastgestelde ruimtelijke uitgangspunten. Vanwege een kleiner aantal woningen (875 woningen in plaats van 1475 woningen in het Atelieralternatief) op het KNSF-terrein voldoet het MMA echter niet aan de privaatrechtelijke afspraken die zijn gemaakt tussen KNSF en de gemeente Muiden. Om het MMA te realiseren zal er dan ook een, als moeilijk haalbaar ingeschatte, vereveningsconstructie nodig zijn. Er is voor gekozen om af te wijken van de privaatrechtelijke afspraken om te laten zien welke milieuwinst op deze wijze te behalen valt.

Het MMA is samen met het Atelieralternatief, de varianten op het Atelieralternatief en het Nulalternatief beoordeeld op milieueffecten. De beoordeling van de varianten (paragraaf 5.5) gaf zicht op mogelijkheden om het ontwerp qua milieu aan kwaliteit te laten winnen.

Tekstkader V

De Richtlijnen over het Meest Milieuvriendelijk Alternatief

Een Meest Milieuvriendelijk Alternatief is een verplicht onderdeel van het MER. De manier waarop het ontwikkeld wordt ligt niet wettelijk vast. Het MMA kan 'vooraf' worden ontwikkeld (dat wil zeggen tegelijk met de andere te beschouwen alternatieven), maar ook 'achteraf' (dat wil zeggen op basis van voortschrijdend inzicht uit de effectanalyse van andere alternatieven).

Het Bevoegd Gezag heeft in zijn richtlijnen aangegeven, *'...het MMA tijdens het MER-onderzoek af te leiden uit de onderzochte onderzoeksalternatieven "Open landschap, Coulisselandschap en Robuuste natuur" '.* In de toelichting op de Richtlijnen geeft het Bevoegd Gezag aan, dat vooraf ontwikkelen van het MMA niet voor de hand ligt: *'Het is strijdig met de inhoudelijke en bestuurlijke uitgangspunten en bovendien is het methodisch logischer het MMA af te leiden uit de onderzochte alternatieven. Daarmee wint het aan realiteitswaarde'.*

De Richtlijnen geven de volgende mogelijke bouwstenen mee voor het MMA:

- Een ruimtelijke verdeling van functies op basis van de specifieke bodemeigenschappen, de ontsluitingskarakteristiek, de natuurontwikkeling en het waterbeheer.
- Situering van de Natte As, die primair inspeelt op de ecologische potenties. Concreet betekent dit dat via de Rietpolder en het KNSF-terrein zo snel mogelijk contact wordt gemaakt met het Vogelrichtlijngebied IJmeer en de natuurboulevard aldaar.
- De Natte As opgebouwd uit ecotopen behorend bij laagveenmoeras.
- Sanering KNSF-terrein waarbij de huidige structuur en ecosystemen zoveel mogelijk ontzien worden.
- De aanleg van huizen en infrastructuur met up to date technieken die inspelen op de zettingsgevoelige en verdrogingsgevoelige veenbodems;
- Optimale bijdrage aan het duurzaam beschermen of plaatselijk herstel van de linies Stelling van Amsterdam en Nieuwe Hollandse Waterlinie.

3.2 MER/SMB en streekplanuitwerking

In dit MER/SMB zijn de effecten van de alternatieven en varianten in beeld gebracht en vervolgens met elkaar vergeleken. Mede aan de hand van deze milieu-informatie stellen Gedeputeerde Staten een ontwerp streekplanuitwerking op. Het MER/SMB-rapport zal (gezamenlijk met de ontwerp streekplanuitwerking) worden gepubliceerd en ter inzage worden gelegd. Gedeputeerde Staten stellen de streekplanuitwerking vast, gehoord de reacties van de insprekers en de wettelijke adviseurs.

De streekplanuitwerking wordt door de gemeenten op inrichtingsniveau verder ingevuld. Dit gebeurt in het kader van het bestemmingsplan. De gemeenten zullen de resultaten van dit MER/SMB gebruiken bij de verdere planvorming.

4 DE ALTERNATIEVEN

Het ruimtelijke ontwerp voor herontwikkeling van de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein is tot stand gekomen in een proces waarin de mogelijkheden voor inbreng door betrokkenen optimaal zijn benut. In dit hoofdstuk worden respectievelijk de ruimtelijke uitgangspunten voor de gebiedsontwikkeling Bloemendalerpolder/KNSF, het Atelieralternatief, de varianten, het meest milieuvriendelijke alternatief en het Nulalternatief beschreven.

4.1 De ruimtelijke uitgangspunten

De Stuurgroep Bloemendalerpolder/KNSF-terrein heeft de ruimtelijke uitgangspunten voor de planontwikkeling verwoord in een brief aan Provinciale Staten van Noord-Holland en de gemeenteraden van Muiden en Weesp. Hieronder zijn deze uitgangspunten geciteerd.

1. De aanleg van een aqua-ecoduct voor de kruising van de A1 en de Vecht bij Muiden en het deels zuidelijker en verdiept leggen van de A1 zijn een 'conditio sine qua non' voor het realiseren van de ruimtelijke kwaliteiten zoals beschreven in het Atelieralternatief;
2. Het aanleggen van een robuuste ecologische verbindingszone tussen het Noord-Hollandse Waterland en het Naardermeer. Dit heeft tot consequentie dat de zone langs de A1 ingezet wordt voor natuurontwikkeling en het gebied rond de Baai van Ballast vrij wordt gehouden van stedelijke ontwikkeling. Hiermee wordt gelijk de belofte waargemaakt om een bijdrage te leveren aan de natuurcompensatie voor IJburg;
3. Een groen/blauwe zichtas tussen de polder nabij station Weesp tot de Westbatterij bij Muiden;
4. Het vrijhouden van de Vechtoever van bebouwing en deze zone onderdeel maken van de groene invulling van de Bloemendalerpolder;
5. Het maken van één centraal gelegen snelwegaansluiting op de A-1, in plaats van de twee bestaande aansluitingen, waardoor zowel Muiden als Weesp direct op de snelweg zijn ontsloten en er geen extra belasting komt op de bestaande infrastructuur;
6. De hoofdontsluiting Weesp-A1 wordt gesitueerd ten westen van de Papelaan, zo mogelijk en bij voorkeur gebundeld met het Amsterdam-Rijnkanaal. De dimensionering wordt nog nader bepaald. De Korte Muiderweg kan op deze wijze voor lokaal bestemmingsverkeer worden ingericht;
7. Het aanleggen van een nieuw hoofdwatersysteem. De nieuwe waterstructuur maakt meervoudig gebruik mogelijk: draagt bij aan de robuuste ecologische verbindingszone, kan tegelijkertijd deels recreatief en deels agrarisch worden benut;
8. De aanleg van een groen raamwerk gebaseerd op oude herkenbare verkavelingspatronen en de cultuurhistorie van het gebied, waardoor een gevarieerd landschap ontstaat met afwisselend water, bos, robuuste natuur, rietland en park. Het nieuwe landschap wordt opengesteld voor recreatief medegebruik en kan deels een (al dan niet economische) agrarische functie hebben;

9. Het nieuw te ontwikkelen gebied is qua voorzieningen georiënteerd op de bestaande kernen van Muiden en Weesp; hiertoe zijn goede fysieke verbindingen aanwezig tussen de bestaande kernen van Muiden en Weesp en het plangebied waardoor de relaties tussen de beide steden en met de polder worden verbeterd;
10. De duurzaamheid van het gebied te garanderen door passend eigendom van de groen-blauwe ruimte (dat wil zeggen in eigendom van een natuurbeherende organisatie). Agrarisch natuurbeheer kan tot de mogelijkheden behoren;
11. Het project wordt gefaseerd in uitvoering genomen: als eerste de groen-blauwe ontwikkeling en – mede afhankelijk van de vorderingen rond de A1 - de nieuwe hoofdontsluitingen.

4.2 Het Atelieraalternatief

De basis voor het Atelieraalternatief is een ruimtelijk raamwerk voor de ontwikkeling van nieuwe functies in het gebied. Het bestaat uit landschappelijke, ecologische, waterhuishoudkundige, cultuurhistorische en infrastructurele elementen.

Centraal in het gebied ligt een grote, aaneengesloten relatief open ruimte. Deze vormt de schakel tussen het Noord-Hollandse Waterland en het Naardermeer. Het is een robuuste natuurzone met parkachtige uitlopers richting bebouwing. De zone langs de Vecht hoort ook bij deze groene open ruimte. Dit deel van de open ruimte heeft een rustiger karakter. De Gemeenschapspolder is vooral ingericht als bos, met ruimte voor kleinschalige kantoorbebouwing. In dit gebied is ook een tijdelijk baggerspeciedepot voorzien. Dit depot wordt na het vullen ingericht als bos en 'verdwijnt' zo in het omringende boslandschap.

Bloemendalerpolder en Gemeenschapspolder krijgen één watersysteem met een zo natuurlijk mogelijke peilfluctuatie. Het grondwaterpeil gaat hier 20 cm omhoog. Dit biedt meer kansen voor natuur en een aantrekkelijk landschap. Op het KNSF-terrein wordt het peil iets verlaagd. De waterlopen worden op plaatsen waar ze van richting veranderen (de knikpunten als het ware) verbreed tot ondiepe waterplassen. Dit levert meer ruimte voor waterberging en biedt kansen voor ontwikkeling van natuurvriendelijke oevers. Het water fungeert als 'grenswater' tussen verschillende woongebieden. Het draagt zo bij aan de inbedding van de bebouwing in de historisch gegroeide structuur. Ook op het KNSF-terrein is de historische structuur van waterlopen de basis voor nieuwe ontwikkelingen.

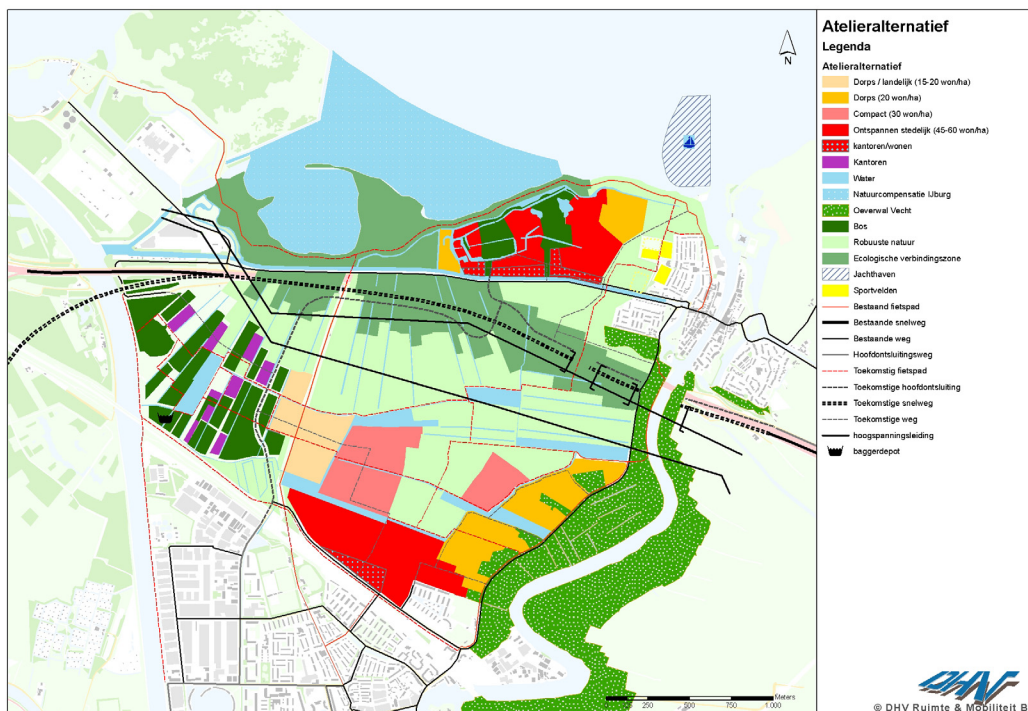
De bebouwing van het KNSF-terrein bestaat uit drie 'schillen', van elkaar gescheiden door groen. Zo wordt aangesloten bij de kleinschaligheid van de stad Muiden. De bebouwing in de Bloemendalerpolder sluit aan op het station Weesp. Binnen deze bebouwing ligt een parkachtig ingerichte uitloper van de centrale open ruimte. Via een lusvormig patroon van watergangen is het gebied met de Vecht verbonden.

Er komen appartementen, rijtjeshuizen en vrijstaande woningen in het gebied. Door per deelgebied verschillende combinaties van typen woningen en inrichting van de omgeving te realiseren, ontstaan er verschillende zogeheten woonmilieus. Aansluitend op Muiden en Weesp krijgt het woonmilieu een ontspannen stedelijk karakter met relatief hoge woningdichtheden (45-60 woningen per ha). Op het KNSF-terrein kunnen ook gestapelde woningen (tot 4 lagen) worden gebouwd. De wijken dicht bij de groene ruimte krijgen een lagere woningdichtheid (15-20 woningen per ha). Hier kan bijvoorbeeld aan het water of

in het bos worden gewoond. Het woonmilieu in het tussenliggende gebied heeft een meer dorps karakter, met hier en daar een wat compactere bouw (20-30 woningen per ha). Om een goede verhouding te krijgen tussen wonen en werken komen er in het gebied kantoren. Er komt ca. 20.000 m² kantoor op het KNSF-terrein en ca. 55.000 m² elders in het plangebied (bij station Weesp en in de Gemeenschapspolder). Het Atelieralternatief wijkt in deze zin af van de afspraken tussen KNSF en de gemeente Muiden om 100.000 m² kantoren dan wel 75.000 m² kantoren en 125 extra woningen te realiseren op het KNSF-terrein. In het Atelieralternatief is 25.000 m² kantoor op het KNSF-terrein ingewisseld voor 125 extra woningen (aanvullend op de opgave van 1350 woningen)⁹.

Om het aquaduct in de Vecht te kunnen maken wordt de A1 grotendeels verdiept aangelegd. De vanouds open Vechtstreek tussen Weesp en Muiden krijgt zo zijn vroegere karakter weer terug. Door het aquaduct zo in te richten dat er ruimte is voor natuur krijgen de oevers van de Vecht weer een functie als ecologische verbinding. Een fietsroute op het ecoduct zorgt voor een korte verbinding met Muiden over de A1. De verlengde Hogeweyse laan geeft Weesp een aansluiting op de A1. De twee bestaande aansluitingen Muiden/Weesp en Muiderberg worden vervangen door één nieuwe aansluiting ten westen van Muiden. Twee nieuwe verbindingen onder het spoor zorgen voor de verbinding van Weesp met de nieuwe woongebieden.

Ten westen van de Vechtmonding is in het IJmeer een nieuwe jachthaven van 400 ligplaatsen voorzien. Deze haven moet knelpunten in de huidige haven oplossen en toerisme en recreatie in de regio een nieuwe impuls geven.

kaart 1: Atelieralternatief

(Bron: Ontwerpatelier Bloemendalerpolder/KNSF-terrein, augustus 2005)

⁹ De haalbaarheid van deze verdeling zal worden uitgewerkt in het Masterplan

Kaart 1 geeft het Atelieralternatief weer. Hieronder zijn per thema de elementen van het Atelieralternatief toegelicht.

Wonen en werken

- Er worden 1475 woningen op het KNSF-terrein gerealiseerd;
- Er worden 2350-2550 woningen in de Bloemendalerpolder gerealiseerd;
- Er worden vier typen woonmilieus onderscheiden:
 - ontspannen stedelijk (45-60 woningen/hectare) sluit aan bij karakter van bestaande kernen Muiden en Weesp;
 - compact (30 woningen/hectare);
 - dorps (20 woningen/hectare);
 - dorps/landelijk (15-20 woningen/hectare);
- In zowel Bloemendalerpolder als KNSF-terrein worden appartementen, eengezinswoningen en vrijstaande woningen voorzien. Delen van het KNSF-terrein zullen met relatief meer gestapelde woningen gebouwd kunnen worden (tot 4 lagen);
- Er worden 75.000 m² kantoren gerealiseerd. In het Atelieralternatief wordt uitgegaan van een aantal kleine compacte kantoorlocaties om een goede verhouding tussen wonen, werken en natuur te creëren. Mogelijkheden zijn de uitbreiding van bestaande werklocaties nabij station Weesp (25.000 m²), een kantorenlocatie in het bosrijke milieu van de Gemeenschapspolder (30.000 m²) en een locatie op het KNSF-terrein nabij de Muidertrekvaart (20.000 m²);
- Extensieve vormen van landbouw blijven mogelijk in het gebied, gericht op combinatie van natuurontwikkeling, recreatie en educatie.

Water

- Het hoofdwatersysteem bestaat uit een waterring met een inlaat bij de Vecht en uitlaat bij het Amsterdam-Rijnkanaal en sluit aan bij de bestaande hoofdwaterstructuur;
- Er wordt zo veel mogelijk gebiedseigen water vastgehouden in de Bloemendalerpolder met zo natuurlijk mogelijke peilveranderingen;
- Het grondwaterpeil gaat 20 cm omhoog. Op het KNSF-terrein wordt het grondwaterpeil iets verlaagd om bebouwing en toegankelijkheid groengebieden mogelijk te maken. De rietlanden in het westelijk deel van het KNSF-terrein houden het huidige waterpeil;
- De punten waar de richting van het hoofdwatersysteem verandert worden verbreed tot (ondiepe) waterplassen o.a. ter compensatie van de toename van het verhard oppervlak. De ondiepe waterplassen hebben een functie voor natuur met natuurvriendelijke oevers, water- en oeverplanten en recreatie, zoals varen met kleine bootjes en kano's, vissen en schaatsen;
- Een aantal kavelsloten in het gebied wordt over de hele lengte breder gemaakt ter vergroting van het waterbergend vermogen en om de verkavelingsstructuur te accentueren;
- De Gemeenschapspolder krijgt een functie in het vergroten van de waterbergingscapaciteit van bestaand Weesp. Zuivering van dit water vindt plaats door een helofytenfilter (hoek tussen de nieuwe ontsluitingsweg, de spoorlijn en de Gemeenschapspolder);
- Op het KNSF-terrein vormt de huidige structuur van hoofdwaterlopen de basis voor het Atelieralternatief; voormalige dijkdoorbraken (wielen) blijven behouden;

- De (tijdelijke) locatie voor baggerspeciebergings wordt gerealiseerd in het zuid-westelijk deel van de Gemeenschapspolder. Het baggerspeciedepot wordt gecombineerd met bosontwikkeling. Na ca. 15 jaar is het depot niet meer zichtbaar in het landschap.

Tekstkader VI

Baggerspeciedepot

Het baggerspeciedepot zal geen plaats krijgen in de streekplanuitwerking en wordt dus niet als zodanig planologisch vastgelegd. In de streekplanuitwerking wordt het depot echter wel mogelijk gemaakt. De provincie zal later dit jaar het bergen van bagger verder uitwerken in haar afvalzorgplan. Randvoorwaarden voor een baggerspeciedepot zullen zijn:

- het depot zal maximaal 50 ha groot worden;
- de verwerkingslocatie zal 5-10 ha groot worden;
- het depot wordt gebruikt voor berging van bagger van verontreinigingsklasse 0-II (hoogstens licht verontreinigd);
- er zal geen hinder voor de omgeving optreden.

Het verwerken van licht verontreinigde grond veroorzaakt in de praktijk nagenoeg geen geuroverlast en er wordt geen ongedierte aangetrokken. Om het risico op overlast verder te beperken kunnen werkzaamheden voornamelijk in herfst en winter worden uitgevoerd. Eventuele recreanten en de natuur in en langs de te baggeren waterwegen hebben dan geen last van de werkzaamheden. Bovendien zal er door de lage temperaturen minder vorming van gassen zijn die eventueel geurhinder kunnen veroorzaken.

Wanneer de locatie van het depot planologisch wordt vastgelegd zal er een aparte m.e.r.-procedure moeten worden doorlopen.

Infrastructuur

- De A1 wordt gedeeltelijk verdiept aangelegd, vanaf de oostelijke oever van de Vecht tot ongeveer de huidige afrit Muiden-Weesp;
- In de Vecht wordt een aquaduct van circa 250 meter breed gerealiseerd. In tekstkader VII is aangegeven waarom realisering van een aquaduct belangrijk is voor de ontwikkeling van Bloemendalerpolder/KNSF-terrein. Daarnaast is in het Atelialternatief een ecoduct voorzien van 50 meter breed;
- De A1 binnen het plangebied wordt in zuidelijke richting verschoven;
- De A1 wordt verbreed naar 2x7 rijstroken;
- De twee bestaande aansluitingen Muiden/Weesp en Muiderberg worden vervangen door een aansluiting op de A1 (exacte positie van de nieuwe aansluiting moet nog worden nader bepaald);
- Vanuit Weesp wordt de verlengde Hogeweyselaan aangesloten op de A1. Regionaal verkeer en vrachtverkeer gaan deze weg gebruiken;
- Woningen op het KNSF-terrein, de bestaande en nieuwe jachthaven (KNZRV) worden bereikbaar vanaf de A1 en Weesp zonder de bestaande kern van Muiden te belasten;
- Er worden twee nieuwe verbindingen gerealiseerd onder het spoor waardoor de verbinding tussen bestaande delen van Weesp en nieuwe woongebieden worden verbeterd;

- de historische Papelaan als langzaam verkeerroute krijgt een zelfstandige doorgang onder het spoor;
 - een extra auto-, fiets-, en voetgangersverbinding in het verlengde van het Jan Campertplein onder het spoor;
- Uitgebreid netwerk van fiets- en wandelroutes, inclusief aansluitingen met omliggende gebieden via het ecoduct (dat ook voor fietsers en voetgangers beschikbaar is) en herstel van de verbinding van de Papelaan met de Diemerzeedijk (viaduct voor fietsers en voetgangers over de A1).

Tekstkader VII

Een aqua/ecoduct in een verlegde A1 is cruciaal voor de realisering van het ruimtelijke ontwerp voor de Bloemendalerpolder/KNSF. Hiervoor gelden de volgende argumenten:

1. Verlegging + verdieping: een naar het zuiden verlegde en verdiepte A1 maakt een meer ontspannen ruimtelijk programma op het terrein van de KNSF e.o. mogelijk: er is meer (milieu)ruimte voor woningbouw en de robuuste natuur wordt robuuster. De milieuhinder van het verkeer op de A1 komt verder weg te liggen;
2. Een verdiepte ligging meer naar het zuiden leidt tot een aanzienlijke verbetering van het woonmilieu in Muiden;
3. Een aquaduct leidt tot een meer betrouwbare verkeersafwikkeling en verhoogt de doorstroming van het autoverkeer én het scheepvaartverkeer;
4. Een aquaduct leidt tot een economische impuls voor de Vechtstreek en Muiden in het bijzonder vanwege het belang van de recreatievaart voor dit deel van de regio;
5. Geluidhinder is door een tunnelbak minder waarneembaar, er zijn geen of slechts lage geluidsschermen nodig (Een niet verlegde en verdiepte A1, breedte 12 rijstroken vergt geluidsschermen van 10-12 meter hoogte);
6. Luchtkwaliteit: in een tunnelbak is de verspreiding van emissie beter beheersbaar en zelfs weg te vangen. Uitgaande van de huidige normen en de jurisprudentie is woningbouw in het plangebied niet of nauwelijks mogelijk. Dit noopt tot het zoeken naar onconventionele en creatieve oplossingen;
7. Langs de A1 ontstaat een zone robuuste natuur die de ruggengraat vormt van de ecologische west-oost verbinding die loopt van Waterland, via IJmeer, PEN-eiland, Baai van Ballast, Oeverwallen Vecht naar het Naardermeer;
8. De barrièrewerking in zuid-noord richting v.v. wordt sterk teruggedrongen. De IJmeerkust en het Vechtlandschap komen in elkaars bereik te liggen: de zuid-noord relatie wordt sterk verbeterd en zelfs versterkt. Door een aqua/ecoduct en overkluizingen over een verdiepte A1 worden de landschappelijke, cultuurhistorische, ecologische, recreatieve en visuele verbindingen tussen Muiden en Weesp weer hersteld;
9. Door het gelijktijdig met een aquaduct (in het aquaduct) realiseren van parallelwegen kunnen de huidige aansluitpunten vervangen worden door één aansluitpunt op een verkeerskundig, landschappelijk en qua leefbaarheid goed doordachte plek. Dit komt de verkeersafwikkeling op de A1, maar vooral ook op het onderliggend wegennet ten goede. Sluipverkeer in Muiden behoort definitief tot het verleden;
10. Mocht besloten worden tot realisatie van het verbindingsalternatief A6-A9 dan nog is een aquaduct in de A1 noodzakelijk waarbij de voorgaande argumenten met dezelfde kracht opgeld doen.

Groene ruimte

- Rond de A1 wordt een robuust groengebied ontwikkeld, dat aansluit op het grotere geheel van ecologische verbindingzones. Aan weerszijden van de A1 ontstaan ruige gras- en rietlanden, bredere watergangen met natuurvriendelijk oevers en plaatselijk spontane opslag van wilgenstruweel dat zich tot wilgenbos kan ontwikkelen. Rondom deze zone ligt bloemrijk/extensief grasland met mogelijkheden voor natuurgerichte landbouw;
- Groene ruimte is met de woongebieden verbonden door aansluiting van het natuurgebied en met het centrale polderpark bij de nieuwe woongebieden;
- De woongebieden hebben een fijne dooradering van groenstroken;
- De groene lobben op het KNSF-terrein hebben een boskarakter en staan in relatie met de strook langs de Muidertrekvaart en de Diemerzeedijk. De rietlanden (westpunt) op het huidige terrein blijven bestaan;
- Het bos in de Gemeenschapspolder bestaat uit nat wilgen-elzenbos. In minder natte delen (o.a. rond het baggerspeciedepot) bestaat het bos uit droger essen-iepenbos;
- In het natuurgebied tussen de natuurzone langs de A1 en het polderpark bij Weesp kan extensieve landbouw een rol vervullen in het beheer.

Recreatie

- In het plan zijn mogelijkheden voor recreatief medegebruik. Er komen paden en routes om te fietsen, wandelen, skaten, kanoën en te schaatsen;
- In het polderpark nabij de woongebieden ligt een fijnmazig netwerk van paden. Hier komen ook voorzieningen als ligweiden en trapvelden;
- Door het plangebied liggen fietsroutes die onderdeel zijn van het regionale fietsnetwerk;
- Het watersysteem heeft een nevenfunctie voor recreatie;
- In het ontwerp is voorzien in uitbreiding van de jachthavencapaciteit van Muiden. Deze wordt ontsloten via een zelfstandige westelijk gelegen toegangsweg, zonder de kern van Muiden te belasten.

4.3 De varianten

In september-oktober 2005 hebben de gemeenteraden en de statencommissie ruimtelijke ordening advies uitgebracht over het Atelieralternatief. Op basis van dit advies hebben de drie overheden voorgesteld om in het MER een zestal varianten in beschouwing te nemen (visie Stuurgroep Bloemendalerpolder/KNSF-terrein dd. 2 november 2005). Het MER/SMB beschrijft of de varianten voor- of nadelen hebben voor het milieu ten opzichte van het Atelieralternatief. Het gaat om de volgende varianten:

1. De hoeveelheid wateroppervlak in het plangebied vergroten tot 70 hectare. Dit betekent een verdubbeling ten opzichte van het Atelieralternatief. Door 35 ha extra water worden meer mogelijkheden gecreëerd voor wonen aan het water en watergebonden recreatie;
2. De hoeveelheid wateroppervlak in het plangebied verder vergroten tot 105 hectare. Dit betekent een verdrievoudiging ten opzichte van het Atelieralternatief. Op deze wijze wordt naast meer wonen aan water en watergebonden recreatie ook meer ruimte voor natte natuur geboden;

3. De ontsluitingsweg Weesp-A1 wordt gesitueerd langs de Papelaan en uitgevoerd als 2 x 1 rijbanen (i.p.v. 2 x 2 rijbanen in Atelieraalternatief) om de verkeersaantrekkende werking te beperken;
4. De ontsluitingsweg Weesp-A1 wordt gesitueerd langs het Amsterdam-Rijnkanaal en wordt uitgevoerd als 2 x 1 rijbanen. Hiermee wordt beoogd de milieukwaliteit voor de toekomstige bewoners te verbeteren;
5. Verplaatsing van de kantoren in de Gemeenschapspolder (30.000 m²) naar de rietlanden aan de westzijde van het KNSF-terrein. De Gemeenschapspolder krijgt een groene invulling;
6. Verplaatsing van de kantoren in de Gemeenschapspolder naar station Weesp. Dit betekent dat de daar gelegen woningen elders gesitueerd moeten worden. Er is vanuit gegaan dat deze in het zuidelijk deel van het polderpark komen te liggen.

Fasering

De herontwikkeling van de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein zal gefaseerd worden uitgevoerd. Op dit moment in de planontwikkeling is de fasering nog niet geheel uitgekristalliseerd. Wel is duidelijk dat gestart wordt met:

- de transformatie van het watersysteem en de daarmee samenhangende recreatieve routes (o.a. opwaardering van de Papelaan);
- de aanleg van het baggerspeciedepot;
- de inrichting van onderdelen van de ecologische verbinding tussen Waterland en Naardermeer;
- de vooroeverontwikkeling in het IJmeer en de aanleg van de jachthaven bij Muiden;
- de ontwikkeling van de eerste woningen op het KNSF-terrein;
- de aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg ten westen van Muiden als ontsluiting van het westelijk havenfont en als werkweg voor de eerste woonbuurten op het KNSF-terrein.

In de tweede fase daarna wordt voorzien in:

- de ontwikkeling van het polderpark;
- de aanleg van bospercelen in de Gemeenschapspolder;
- de realisatie van de verlengde Hogeweyselaan en tijdelijke aansluiting daarvan op de A1;
- de ontwikkeling van woongebieden in het westelijk deel van de Bloemendalerpolder;
- de volledige ontwikkeling van een deel van het KNSF-terrein met woningen en kantoren.

De derde fase betreft het:

- de voorbereiding van de verlegging van de A1 en aanleg van het aquaduct;
- het slopen van woningen en boerderijen ter plaatse van de nieuwe A1;
- de ontwikkeling van de overige woon- en kantoorgebieden op het KNSF-terrein;
- de aanleg van het bos en de kantorenlocatie in de Gemeenschapspolder;

De vierde fase betreft het voltooiën van het aquaduct en nieuwe aansluitingen van de infrastructuur, daarmee samenhangende kunstwerken en ecologische passages. De

woongebieden ontwikkelen zich gestaag. De laatste fase wordt gekenmerkt door ingebruikname van de A1 en voltooiing van de woongebieden.

4.4 Het Meest Milieuvriendelijk Alternatief

Het Meest Milieuvriendelijk Alternatief voldoet aan dezelfde uitgangspunten als het Atelieralternatief. Het is afgeleid van de drie onderzoeksalternatieven. De verkenning van de milieueffecten van deze alternatieven leverde tal van aanknopingspunten op voor milieuwinst. Veel van deze punten zijn ook al opgenomen in het Atelieralternatief. Het gaat bijvoorbeeld om de situering van de woningen (verder van de A1 af) en om het optimaal aansluiten bij haltes van trein en (snel)bus. In het MMA zijn niet alleen deze elementen opgenomen, er is ook nog eens goed gekeken naar mogelijke verdergaande verbeteringen voor het milieu. Dat leverde het inzicht op dat er vooral voor water en natuur nog winst te halen is.

Voor water wordt de situatie op het KNSF-terrein gunstiger door onder meer het grondwaterpeil niet te verlagen, door het bieden van voldoende capaciteit voor waterberging en door het bieden van ruimte voor verbetering van de boezemkade.

Het Meest Milieuvriendelijk Alternatief heeft het grootste deel van het KNSF-terrein de functie natuur. Daardoor kan er samen met de natuurstrook langs het IJmeer een robuuster natuurgebied ontstaan met een hogere kwaliteit dan in het Atelieralternatief. Dit robuustere gebied krijgt bovendien meer samenhang met de Bloemendalerpolder door over de A1 een breder ecoduct te leggen, aansluitend op het aquaduct (in totaal circa 700 meter breed).

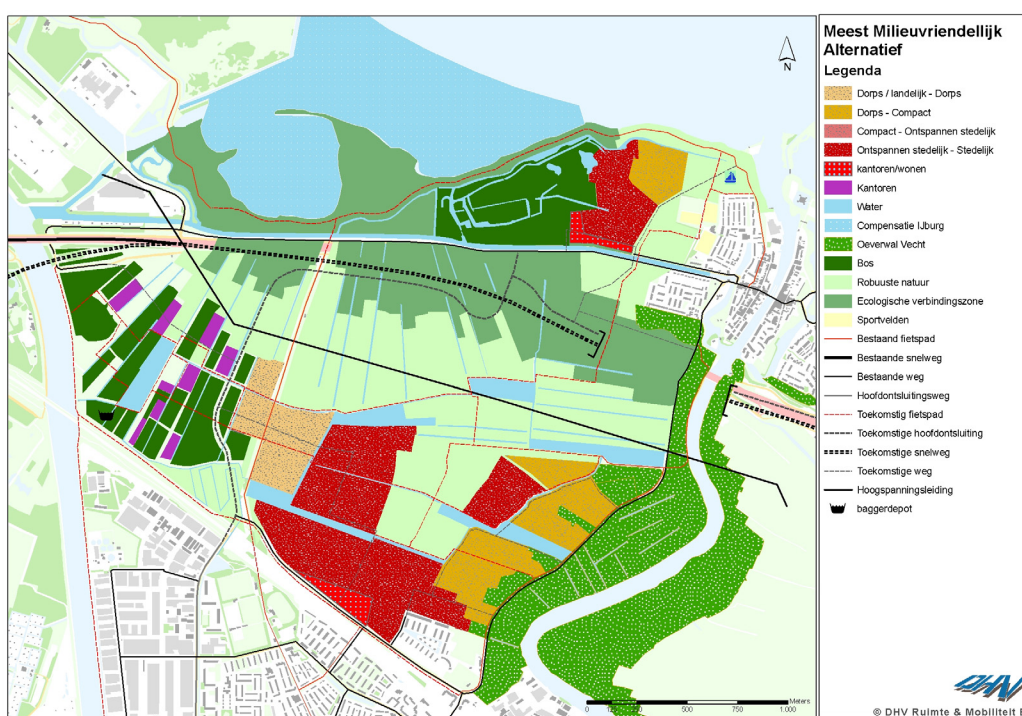
De jachthaven wordt binnendijs aangelegd. Dit beperkt de aantasting van de specifieke kwaliteiten van het IJmeer als voedsel- en rustgebied voor een aantal soorten watervogels.

Meer natuur op het KNSF-terrein betekent minder woningen op het KNSF-terrein. In het MMA is voorzien in de bouw van 875 woningen op het KNSF-terrein, 600 minder dan in het Atelieralternatief. Deze 600 woningen zijn in het MMA voorzien in de Bloemendalerpolder. De groene open ruimte in de Bloemendalerpolder blijft even groot als in het Atelieralternatief. Reden is dat deze ruimte een belangrijke kwaliteit is van het gebied voor natuur, recreatie en aantrekkelijk wonen. Bovendien is vanuit de Nota Ruimte de randvoorwaarde meegegeven dat 2/3 deel van de Bloemendalerpolder wordt ingericht voor duurzaam groen en recreatie. De consequentie is dat de bebouwingsdichtheid in de Bloemendalerpolder groter is. Dit is ook de reden dat er niet voor gekozen is om nog meer woningen vanuit het KNSF-terrein te verplaatsen naar de Bloemendalerpolder. Nog hogere dichtheden zouden leiden tot meer stedelijke en minder landelijke/dorpse woonmilieus. Dit sluit niet aan bij de woningbehoefte.

De belangrijkste verschillen tussen het Atelieralternatief en het MMA zijn:

- kleiner aantal woningen en meer groen op het KNSF-terrein;
- groter aantal woningen in de Bloemendalerpolder (binnen hetzelfde woongebied, dus er ontstaan hogere woondichtheden);
- in de noordoosthoek van de Bloemendalerpolder is een woningvlak uitgewisseld met een gebied van dezelfde grootte met een natuurfunctie. Hierdoor is er meer ruimte voor een robuustere natte as ontstaan;
- jachthaven wordt binnendijs geprojecteerd in de Rietpolder;
- aanleg van een aaneengesloten eco-aquaduct van circa 700 meter breed.

Het MMA sluit voor een deel aan bij de aanbevelingen uit de richtlijnen voor het MMA (zie tekstkader V, hoofdstuk 3), maar voor een deel ook niet. Zo maakt de Natte As in het MMA, overeenkomstig de richtlijnen, via het KNSF-terrein een directere verbinding met het IJmeer. In afwijking van de richtlijnen, doet het MMA met de doorbreking van de bestaande dijk afbreuk aan de Stelling van Amsterdam. Door conflicterende milieuwensen bleek het niet mogelijk te zijn in het MMA tegemoet te komen aan alle wensen. In dit geval is gekozen voor een binnendijkse jachthaven ter voorkoming van effecten op de natuurwaarden op het IJmeer, met een aantasting van de cultuurhistorische waarden als consequentie. Het MMA doet, anders dan de adviesrichtlijnen van de commissie voor de m.e.r., geen uitspraken over de wijze van saneren van het KNSF-terrein. Reden hiervoor is dat een gesaneerd KNSF-terrein uitgangspunt is voor het Nulalternatief en daarmee geen onderdeel uitmaakt van de voorgenomen activiteit waar dit MER/SMB betrekking op heeft (zie hiervoor ook de definitieve richtlijnen van het Bevoegd Gezag). Ook gaat het MMA in deze fase van de planvorming niet in op technieken voor aanleg van huizen en infrastructuur die inspelen op de zettingsgevoelige en verdrogingsgevoelige veenbodems. Bij de verdere detaillering van de plannen voor herontwikkeling van Bloemendalerpolder/KNSF-terrein wordt hieraan wel aandacht besteed.

kaart 2: Het Meest Milieuvriendelijk Alternatief

(Bron: Ontwerpatelier Bloemendalerpolder/KNSF-terrein, augustus 2005)

4.5 Het Nulalternatief

Het is wettelijk verplicht om in het MER aan te geven hoe het gebied er in de toekomst uit zou zien als de voorgenomen activiteiten niet plaatsvinden. Het Nulalternatief is dan ook de verwachte situatie in 2020 waarbij het KNSF-terrein niet ontwikkeld wordt voor

woningen en kantoren. De beschrijving van deze situatie dient ter vergelijking met de alternatieven. Voor de referentiesituatie wordt onder andere van het volgende uitgegaan:

- het vigerende bestemmingsplan, waarin het KNSF-terrein de specifieke bestemming kruitfabriek heeft, en de bijbehorende plofcirkel (vergunning wet Milieubeheer);
- de richtlijnen van het Bevoegd Gezag welke aangeven dat de situatie na ontmanteling van de kruitfabriek en installaties en volledig veilig maken van het terrein en de resterende opstallen als referentie voor de effectbeschrijving dient;
- herstel van natuur in de periode tot 2020 na veilig maken en saneren (waarschijnlijk in 2007) binnen de randvoorwaarden van de bestemming kruitfabriek.

In het Nulalternatief wordt in de Bloemendalerpolder alleen de al voorgenomen uitbreiding Leeuwenveld-2 gebouwd. Verder blijft het gebied open. Het watersysteem zal grotendeels op orde zijn gebracht, onder andere vanwege de verplichtingen vanuit de Kaderrichtlijn Water. Plaatselijk zullen natuurstroken zijn aangekocht maar de samenhang tussen die aankopen zal beperkt zijn. De toenemende drang naar schaalvergroting en kostenverlaging zet in veenweidegebieden druk op de rentabiliteit van de landbouw. De vraag is of de landbouw door deze ontwikkelingen, maar ook vanwege de blijvende gronddruk vanuit andere functies in het gebied nog uit de voeten kan.

Het KNSF-terrein houdt de bestemming Kruitfabriek, met de bijhorende milieuruimte. Het huidige terrein is dan wel ontmanteld, gesaneerd en veilig gemaakt voor toekomstig nieuw gebruik. Natuur op het KNSF-terrein is hersteld voor zover dat past binnen de bestemming.

De A1 zal niet worden verlegd of verbreed. De capaciteit van de weg wordt vergroot door zogenoemde benuttingsmaatregelen binnen de mogelijkheden van het huidige wegtracé. Het sterk toenemende verkeer op de A1 zorgt desondanks voor meer files dan nu. Bestaande aansluitingen op de A1 blijven gehandhaafd.

5 VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

5.1 Welke effecten zijn onderzocht?

Het Atelieraalternatief en het Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) zijn getoetst op hun gevolgen voor het milieu. De informatie die dit oplevert stelt de besluitvormer in staat de gevolgen van het milieu te betrekken bij de keuze voor het ruimtelijk plan van de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein.

De effecten zijn beschreven aan de hand van 28 criteria. Deze criteria zijn weer geclusterd tot 9 milieuthema's. De criteria zijn gebaseerd op wettelijke normen, beleidsuitgangspunten, projectdoelstellingen en de richtlijnen van de Commissie voor de m.e.r. Tabel 5.1 geeft een overzicht van dit zogeheten beoordelingskader.

Tabel 5.1.: Beoordelingskader voor het MER/SMB Bloemendalerpolder

Thema	Criterium
Woonmilieu	Gevolgen voor woonkwaliteit
	Gevolgen voor recreatieve kwaliteit
	Gevolgen voor voorzieningenniveau
Verkeer en vervoer	Gevolgen voor vervoerswijzekeuze
	Gevolgen voor bereikbaarheid
Leefmilieu	Gevolgen voor luchtkwaliteit
	Gevolgen voor geluid
	Gevolgen voor externe veiligheid
	Gevolgen voor gezondheid mens
Bodem	Zetting en mineralisatie veenbodem
	Effecten op bodembeschermingsgebied
Water	Waterbergingscapaciteit
	Gevolgen voor het grondwater
	Gevolgen voor kwelstromen
	Gevolgen voor waterkwaliteit
	Gevolgen voor waterhuishouding omgeving
Landbouw	Toekomstperspectief bestaande agrarische bedrijven
	Flora- en faunaschade op agrarische bedrijven
Natuur	Gevolgen voor Vogelrichtlijngebied IJmeer
	Gevolgen voor wettelijk beschermde soorten
	Gevolgen voor ecologische relaties
	Gevolgen voor ecologische hoofdstructuur
Landschap en cultuurhistorie	Beleving open ruimte
	Gevolgen voor lobbenstructuur rondom Amsterdam
	Gevolgen voor cultuurhistorie en archeologie
Robuustheid	Beheerbaarheid openbare ruimte
	Toekomstwaarde van ruimtelijk ontwerp
	Kansen op duurzame inrichting

In paragraaf 5.2 zijn de belangrijkste bevindingen van de effectbeschrijving weergegeven. Meer uitgebreide informatie hierover is te lezen in deel B van dit MER/SMB-rapport.

De effecten van de alternatieven zijn beschreven met als referentie het Nulalternatief. Het Nulalternatief is de (denkbeeldige) toestand van het gebied in 2020 als de voorgenomen activiteiten, waarvoor dit MER/SMB is opgesteld, niet zouden plaatsvinden.

Omdat de alternatieven nog niet in detail zijn uitgewerkt is het voor de meeste criteria niet goed mogelijk en ook niet zinvol de effecten in detail te beschrijven. Voor een aantal criteria is er wel met een groter detailniveau gekeken. Dit is gebeurd om de alternatieven aan wettelijke vereisten te kunnen toetsen. Het betreft de criteria binnen het thema Leefmilieu (om te kunnen toetsen aan Besluit Luchtkwaliteit en de Wet Geluidshinder) en de criteria binnen het thema Natuur (om te kunnen toetsen aan de Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet).

Tenslotte zijn ook de milieueffecten van een aantal varianten onderzocht. Deze varianten zijn ingebracht om te bezien in hoeverre het Atelieraalternatief door kleine aanpassingen aan kwaliteit kan winnen.

5.2 Overzicht van de milieueffecten van de alternatieven

Tabel 5.2 geeft een overzicht van de effectscores per criterium van het Atelieraalternatief en het MMA. De effecten zijn beschreven voor de situatie waarin het plan volledig gerealiseerd is. De effectscores van het Nulalternatief in die situatie zijn steeds op 'nul' gezet en fungeren zo als vast 'ijkpunt' voor de veranderingen die voor het Atelieraalternatief en MMA worden verwacht.

Om een indruk te kunnen geven van ernst en omvang van de effecten zijn de effecten gescoord in een 7-puntsschaal, lopend van zeer negatief tot zeer positief. Daarmee ontstaat een indruk van de mate van verslechtering of verbetering van de toestand voor het betreffende criterium als gevolg van de voorgenomen activiteiten, afgezet tegen het Nulalternatief. De schaal is hierna weergegeven:

Kwalitatieve score	Omschrijving
	Zeer negatief effect ten opzichte van het Nulalternatief
	Negatief effect ten opzichte van het Nulalternatief
	Gering negatief effect ten opzichte van het Nulalternatief
	Geen effect ten opzichte van het Nulalternatief
	Gering positief effect ten opzichte van het Nulalternatief
	Positief effect ten opzichte van het Nulalternatief
	Zeer positief effect ten opzichte van het Nulalternatief

In het MER is ook aandacht gegeven aan de effecten die het gevolg zijn van werkzaamheden in de aanlegfase. Voorzover deze effecten zich niet blijvend manifesteren heeft het optreden van deze effecten over het algemeen een kortdurend en omkeerbaar karakter. Omdat de activiteiten gefaseerd worden uitgevoerd treden deze tijdelijke effecten bovendien gespreid in de tijd op. Om die redenen blijven de tijdelijke effecten in de aanlegfase in deel A buiten beschouwing. In deel B wordt kort ingegaan op de belangrijkste tijdelijke effecten.

Tabel 5.2. Scores van effecten van voorgenomen activiteiten op Atelieraalternatief en MMA

Thema	Criterium Gevolgen voor:	Atelier- alternatief	MMA
Woonmilieu	Woonkwaliteit		
	Recreatieve kwaliteit		
	Voorzieningenniveau		
Verkeer en Vervoer	Mobiliteit		
	Bereikbaarheid		
Leefmilieu	Luchtkwaliteit		
	Geluid		
	Externe veiligheid		
	Gezondheid mens		
Bodem	Zetting en mineralisatie veenbodem		
	Bodembeschermingsgebied		
Water	Beschermingsniveau		
	Waterberging		
	Geohydrologie		
	Waterkwaliteit		
	Waterhuishouding omgeving		
Landbouw	Toekomstperspectief bestaande agrarische bedrijven		
	Flora- en faunaschade		
Natuur	Vogelrichtlijngebied IJmeer		
	Wettelijk beschermde soorten		
	Ecologische relaties		
	Gebieden provinciale ecologische hoofdstructuur		
Landschap en Cultuurhistorie	Beleving open ruimte		
	Lobbenstructuur rondom Amsterdam		
	Cultuurhistorische waarden		
Robuustheid	Beheerbaarheid openbare ruimte		
	Toekomstwaarde van ruimtelijk ontwerp		
	Kansen op duurzame inrichting		

Woonmilieu

De nieuwe bebouwing in de Bloemendalerpolder en op het KNSF-terrein krijgt een afwisselend karakter. Aan de ene kant komt er bebouwing in lage dichtheden met een landelijk en dorps karakter. Aan de andere kant zal bij station Weesp en op grote delen van het KNSF-terrein een ontspannen stedelijk woonmilieu worden gecreëerd. Ook de woonomgeving is afwisselend ingericht. Zo komen er niet alleen woningen aan het water, maar ook in het bos en aan de rand van het Vechtlandschap. Mensen die in Muiden en Weesp op zoek zijn naar woonruimte krijgen een meer gevarieerd aanbod aan woningen dan er nu is. Dagelijkse voorzieningen zoals scholen, buurtwinkels en gezondheidszorg zullen onderdeel uitmaken van de nieuwe woongebieden. Voor andere zaken zijn bewoners aangewezen op Weesp en Muiden. De verbindingen tussen de nieuwe woongebieden en deze kernen zullen daartoe worden verbeterd. Er wordt dan ook

verwacht dat het niveau van voorzieningen in Muiden en Weesp straks een impuls zal krijgen. Vooral voor het kleinere Muiden zal dit straks merkbaar zijn.

Het centraal liggende groene gebied wordt zó ingericht, dat bewoners het goed kunnen gebruiken voor hun ontspanning. Natuur-, park- en landbouwgebied wisselen elkaar hier af. Nu is het middengebied nog tamelijk ontoegankelijk, maar in de nieuwe situatie is het vanuit de woongebieden goed ontsloten met fiets- en wandelpaden.

Ook het MMA wordt qua woonmilieu positief beoordeeld, hetzij in iets in mindere mate dan het Atelieralternatief. Dat komt omdat voor de ontwikkeling van het MMA primair is gekozen voor natuur en water als leidraad. Hierdoor zijn in het MMA meer huizen in de Bloemendalerpolder voorzien om het KNSF-terrein 'groener' te kunnen maken. De bebouwde oppervlakte in de Bloemendalerpolder blijft echter hetzelfde. Dit leidt hier tot hogere woningdichtheden en daarmee ook tot minder mogelijkheden voor het maken van de door de provincie gewenste afwisselende woonmilieus in vergelijking met het Atelieralternatief. Het KNSF-terrein krijgt in het MMA wel meer mogelijkheden voor natuurgerichte recreatie.

Verkeer en vervoer

De ontsluitingsstructuur zit zó in elkaar dat het openbaar vervoer vanuit de woningen goed bereikbaar is. Ruim de helft van de woningen bevindt zich op loopafstand (binnen 1 km) van NS-station Weesp of de snelbushalte Muiden. Zelfs bijna alle woningen en kantoren bevinden zich binnen fietsafstand (3 km). De kernen van Muiden en Weesp zijn bovendien goed per fiets bereikbaar. De A1 en de spoorlijn zijn in de toekomst geen barrière meer.

De realisatie van nieuwe woningen en kantoren brengt ook extra (auto)verkeer met zich mee. Dit verkeer rijdt het gebied in en uit en zal ook meer verkeer op de A1 geven. Het extra verkeer op de A1 zal overigens beperkt zijn. In de autonome ontwikkeling zullen er ongeveer 220.000 auto's per werkdag over de A1 rijden. Daaraan voegen de woningen in het gebied ongeveer 4.000 extra auto's toe, dat wil zeggen ongeveer 1,8 %.

Op grond van enkele vuistregels mag worden verwacht dat er in het gebied in de spits ongeveer 1.700 auto's van de hoofdontsluiting door de Bloemendalerpolder (de verlengde Hogeweyse laan) gebruik zal maken. De aanleg van deze weg met 2x2 rijstroken zal dit verkeer gemakkelijk aankunnen, zo is de verwachting.

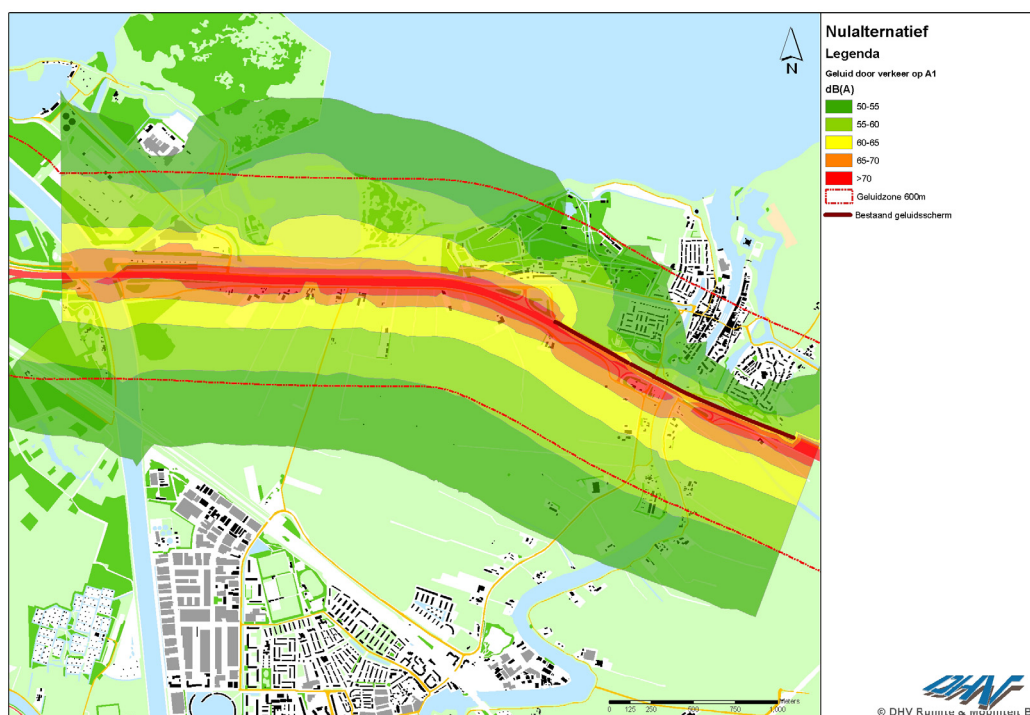
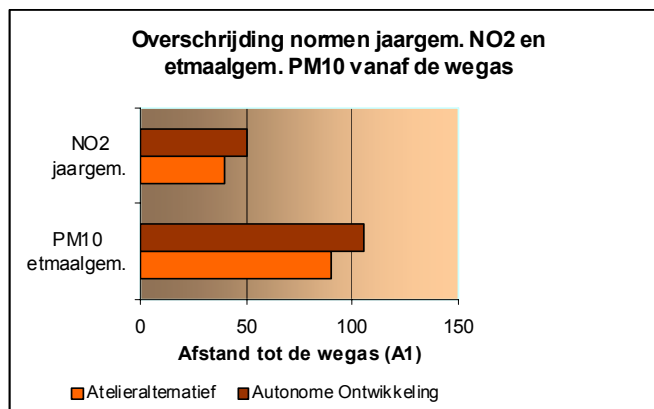
In het MMA zijn de gevolgen voor verkeer en vervoer vergelijkbaar met het Atelieralternatief.

Leefmilieu

De luchtkwaliteit verbetert zowel in het Atelieralternatief als het MMA in vergelijking met het Nulalternatief. Hoewel de ontwikkeling van Bloemendalerpolder/KNSF-terrein extra verkeer genereert (ongeveer 4.000 auto's, zie boven) zal het verkeer als gevolg van de verbreding van de A1 beter doorstromen (minder files). Niet 70 tot 80% van het aantal voertuigen dat per etmaal gebruik maakt van de A1 zal in een file terecht komen, maar slechts 10 tot 20%. Doordat het verkeer beter doorstroomt wordt minder stikstofdioxide

(NO₂) en fijn stof (PM₁₀) uitgestoten. De extra uitstoot door de toename van het aantal auto's valt weg tegen het gunstige effect van minder files. Deze per saldo verbetering neemt echter niet weg, dat er in het Atelieraalternatief niet wordt voldaan aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit zoals die in het Besluit luchtkwaliteit 2005 zijn opgenomen. Dit geldt met name voor fijn stof. Voor deze component wordt de etmaalgemiddelde grenswaarde overschreden in een strook van ongeveer 100 m van de as van de weg. Het plan is daarmee niet in strijd met het Besluit Luchtkwaliteit, omdat het besluit stelt dat nieuwe situaties mogen worden ontwikkeld zolang er geen verslechtering van de luchtkwaliteit optreedt.

De verbetering van de luchtkwaliteit doet zich ook voor in een groot deel van de kern van Muiden. De verlegging van de A1 naar het zuiden en verdieping van de weg draagt daar aan bij.

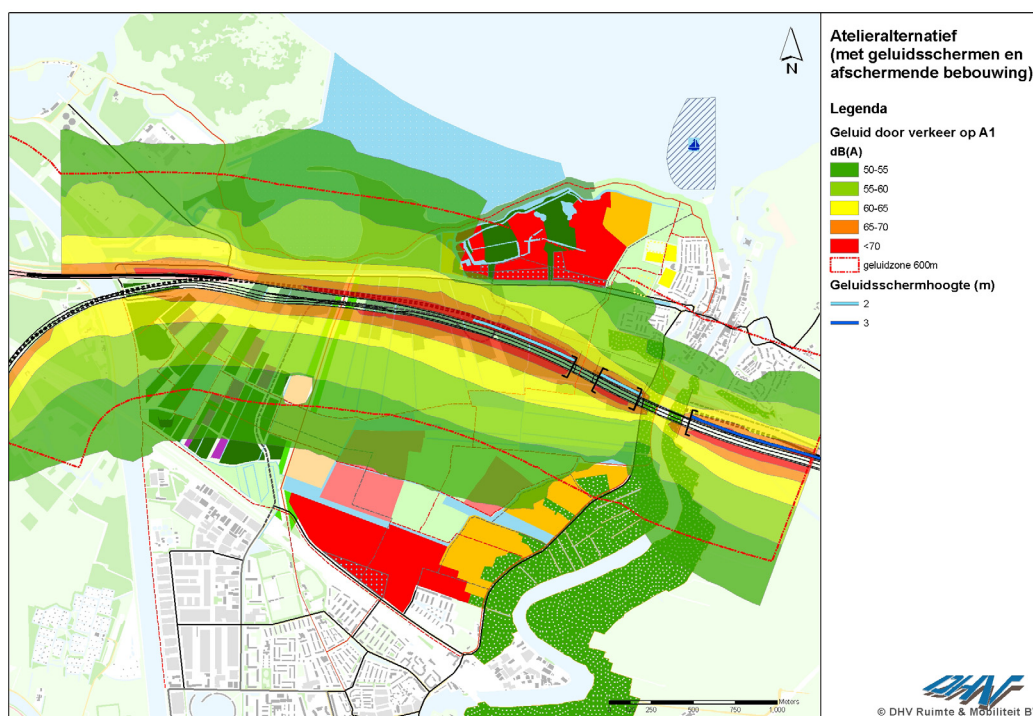

kaart 3: geluidssituatie langs de A1 in het Nulalternatief

Het geluid langs de A1 zal in het Atelieraalternatief toenemen in vergelijking met het Nulalternatief. Zonder geluidsschermen worden de zogenoemde voorkeursgrenswaarden uit de Wet geluidshinder voor zowel bestaande woningen als nieuwe woningen

overschreden. Er zullen dus, ondanks de verlegging en verdieping, nog steeds geluidwerende voorzieningen bij de A1 nodig zijn voor de bestaande bebouwing van Muiden, voor de nieuwe bebouwing op het KNSF-terrein en voor een klein deel van de bebouwing in de Bloemendalerpolder. Bij de kern van Muiden is een scherm nodig van 2 tot 3 meter hoogte om het geluidsniveau niet te laten toenemen. Geluidsschermen bij het KNSF terrein zouden, om aan de wettelijke eisen te voldoen, een hoogte moeten hebben van ongeveer 6 meter en – voor de bebouwing ten zuiden van de A1 – van 3 tot 5 meter. Om landschappelijke effecten van de hoge schermen te voorkomen gaat het Atelieralternatief ervan uit, dat de zuidrand van het KNSF-terrein wordt ingericht met afschermdende bebouwing waarin (wettelijk gezien) niet geluidsgevoelige bestemmingen zoals kantoren een plaats krijgen. Eenzelfde oplossing is aan de orde voor de boven genoemde bebouwing in de Bloemendalerpolder die niet aan de wettelijke vereisten voldoet.

Een groot deel van het gebied waar woningen worden gebouwd ligt binnen de wettelijke 800 meter geluidzone van het spoor. Ook hier zullen geluidwerende voorzieningen nodig zijn om te voldoen aan de wettelijke normen. Uitgegaan wordt van een geluidsscherm van 1-2 m hoogte aan de noordzijde van het spoor. Daarmee wordt niet aan de voorkeursgrenswaarde van 57 dB(A) voor spoorlawaai, maar er wordt in het gebied dan wel een geluidsniveau bewerkstelligd waarvoor ontheffing mogelijk is.

kaart 4: geluidssituatie langs de A1 in Atelieralternatief, met schermen en afschermdende bebouwing

Uitgaande van deze maatregelen, is het effect van het Atelieralternatief voor geluid het volgende. In het Nulalternatief zou (conform het bestemmingsplan) vestiging van een kruitfabriek mogelijk zijn met de bijhorende geluidzone. In vergelijking hiermee is het

Atelieralternatief voor het KNSF-terrein een verbetering. Voor de bewoners van Muiden verandert het geluidsniveau niet in vergelijking met het Nulalternatief. Voor het geluid in de Bloemendalerpolder betekent het Atelieralternatief dat een deel van het toekomstige woongebied buiten de wettelijke 600 m zone te maken krijgt met een hogere geluidsbelasting dan 50 dB(A) en bovendien – als gevolg van het spoor – met een hogere geluidbelasting dan 57 dB(A), zijnde de voorkeursgrenswaarde voor spoorlawaaï.

Door het vergrote aqua-/ecoduct in het MMA is een groter deel van de A1 ondertunneld. Als gevolg hiervan is de luchtkwaliteit in het MMA iets beter dan in het Atelieralternatief, behalve bij de tunnelmond. Een vergelijkbaar effect doet zich in het MMA voor bij het geluid van de A1.

Het Atelieralternatief en het MMA voegen aan het gebied geen nieuwe elementen toe die grotere risico's opleveren voor externe veiligheid. Wel zal bij de uitwerking van de plannen gekeken moeten worden naar de risico's die de bestaande gasleiding en het LPG-station kunnen hebben voor de bewoners van de nieuwe bebouwing.

Zowel woon- als leefmilieu hebben invloed op de gezondheid van de mens. Aan de ene kant leidt de alternatieven door bijvoorbeeld een betere luchtkwaliteit en de uitbreiding van het netwerk van fiets- en wandelpaden en groengebieden tot betere voorwaarden voor de menselijke gezondheid dan het Nulalternatief. Aan de andere kant blijven er in het gebied knelpunten bestaan, bijvoorbeeld in de vorm geluidsoverlast van weg- en vliegverkeer.

Bodem en water

De veenbodem in het gebied zal op de plaatsen zonder bebouwing minder inzakken als gevolg van de peilverhoging. De bodem zal op plaatsen waar gebouwd wordt en wegen worden aangelegd juist meer gaan zakken omdat hier zand op het veen wordt aangebracht om de grond bouwrijp te maken. Hetzelfde geldt voor plaatsen waar het waterpeil verlaagd wordt (KNSF-terrein). De veenbodem verdwijnt op plaatsen waar gegraven wordt voor waterpartijen.

Het gebied mag in de toekomst geen wateroverlast krijgen door problemen met waterberging en de veiligheid van boezemkaden. In het Atelieralternatief zijn deze aspecten een punt van aandacht voor de verdere uitwerking van het KNSF-terrein. De ruimte voor verbetering van de kade langs de Muidertrekvaart is daar krap. Bovendien is de oppervlakte waterberging klein in verhouding tot het verharde oppervlak. De nieuwe inrichting van de Bloemendalerpolder biedt daarentegen de ruimte om niet alleen het eigen water, maar ook het wateroverschot vanuit Weesp te bergen.

De omvang en richting van de kwelstromen in de bodem worden naar verwachting niet beïnvloed door de woningbouw en door de verlegde en verdiepte A1. Wel zal er wat minder kwel optreden in de Bloemendalerpolder door peilverhoging en wat meer kwel in de Rietpolder door peilverlaging.

De waterkwaliteit in het gebied wordt beter. Daar zijn verschillende oorzaken voor. Het opzetten van het waterpeil zorgt ervoor dat het veen minder voedingsstoffen afscheidt. Het extensiveren van het landbouwgebruik heeft hetzelfde effect.

Het MMA heeft voor bodem en water gunstiger effecten dan het Atelieralternatief. Dit komt onder andere doordat er meer ruimte is voor waterberging en voor verbetering van de boezemkade en er geen sprake is van peilverlaging op het KNSF-terrein. De binnendijkse jachthaven in het MMA moet wel zodanig worden ingericht dat het achterliggende gebied goed is beschermd tegen overstroming vanuit het IJmeer.

Landbouw

De oppervlakte landbouwgrond neemt af van 400 ha naar ongeveer 150 ha. Vooral als gevolg van woningbouw maar ook doordat er nieuw water en natuur wordt ingericht. De landbouw zal extensiever worden en zal zich meer dan nu op natuurbeheer richten. Er zal op de 150 ha slechts plaats zijn voor 1-2 bedrijven. Het zal waarschijnlijk gaan om andere typen bedrijven dan de nu gangbare veenweidebedrijven met melkvee. De gronden zijn in de nieuwe situatie beter ontsloten en verkaveld, maar het hogere grondwaterpeil stelt beperkingen aan de bedrijfsvoering.

Gezien het grote aantal mensen dat direct om het gebied komt te wonen zal de vraag naar specifieke landbouwgerelateerde diensten waarschijnlijk toenemen. Dat biedt mogelijkheden om een deel van het bedrijfsinkomen niet uit primaire landbouwproducten te halen, maar uit zaken zoals recreatie en zorg.

De toename van open water in het gebied kan leiden tot een grotere kans op schade aan de grasmat. Vogels die door rustig open water worden aangetrokken kunnen namelijk voedsel gaan zoeken op graslanden in het gebied. Bovendien kunnen graslanden in de omgeving mogelijk meer bezoek krijgen van ganzen, eenden of zwanen omdat er in de Bloemendalerpolder vanwege de bebouwing voedselgebied verdwijnt.

Het MMA en het Atelieralternatief verschillen onderling weinig in hun gevolgen voor de landbouw. Weliswaar krijgt in het MMA een groter oppervlak een natuurfunctie, maar het beheer van deze natuur kan ook vanuit de landbouw worden ingevuld.

Natuur

Als gevolg van het Atelieralternatief worden er voor het thema Natuur uiteenlopende effecten verwacht. Aan de ene kant wordt er een duidelijke versterking van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur verwacht. Dat komt omdat verschillende beleidsmatig gewenste natuurdoeltypen meer ruimte en betere milieuomstandigheden krijgen om zich te ontwikkelen. Vanwege deze robuuste nieuwe natuur, maar ook vanwege het ecoduct over de A1 kan Bloemendalerpolder/KNSF een substantiële schakel worden in ecologische relaties in oost-west-richting (bijvoorbeeld via de Natuurboulevard) en noord-zuid-richting (bijvoorbeeld als stapsteen voor de Natte As).

Aan de andere kant zullen zich ook negatieve effecten op natuur kunnen voordoen. De aanleg van een nieuwe jachthaven in het IJmeer zal negatieve effecten hebben op watervogels, omdat deze komt te liggen in een oeverzone die rijk is waterplanten: een belangrijke voedselbron voor vogels. Verschillende soorten watervogels zullen bovendien negatief worden beïnvloed door de verwachte toename van vaarbewegingen vanuit de nieuwe jachthaven. Als gevolg hiervan moet verwacht worden dat de jachthaven en de toenemende vaarbewegingen de

natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied IJmeer aantast. Bovendien kunnen er, door een combinatie van bebouwing in de Bloemendalerpolder en op het KNSF-terrein en de daaropvolgende toegenomen menselijke activiteit, negatieve effecten optreden op beschermde diersoorten zoals vleermuizen en bosvogels. Daarentegen zal door verlegging en verdieping van de A1 verstoring door geluid op het IJmeer afnemen in vergelijking met het Nulalternatief.

Het MMA heeft, zoals verwacht, minder negatieve en meer positieve effecten op natuur. Dit is het gevolg van een minder bebouwd en meer natuurlijk KNSF-terrein en een breder ecoduct over de A1. Omdat de jachthaven in het MMA binnendijs is gesitueerd zijn er minder effecten op de voor watervogels belangrijke velden waterplanten in het IJmeer. Toename van vaarbewegingen vanuit de nieuwe jachthaven bij bijhorende effecten is echter ook in het MMA niet te voorkomen.

Tekstkader VIII

Passende beoordeling voor Natura 2000-gebied IJmeer

Het IJmeer is aangewezen als Natura 2000-gebied in het kader van de Europese Vogelrichtlijn. De verplichtingen die deze aanwijzing met zich meebrengt zijn inmiddels opgenomen in de Natuurbeschermingswet.

Eén van die verplichtingen is het uitvoeren van een zogeheten 'passende beoordeling'. Dit is nodig bij de voorbereiding van plannen of projecten die 'significante' gevolgen (dat wil zeggen gevolgen die duurzame instandhouding van populaties van soorten in gevaar kan brengen) kunnen hebben voor beschermde soorten of gebieden. Omdat onderdelen van de streekplanuitwerking (met name de voorgenomen uitbreiding van jachthaven Muiden) gevolgen kunnen hebben voor het IJmeer is er als onderdeel van de effectanalyse zo'n passende beoordeling uitgevoerd.

De uitkomsten van deze beoordeling zijn samengevat bij de beschrijving van de effecten en op het thema Natuur. De volledige beoordeling is opgenomen in een bijlage bij het SMB/MER. De uitkomsten laten zien dat de combinatie van aanleg van de jachthaven en de toegenomen vaarbewegingen op het IJmeer significante effecten kan hebben op de soorten Tafeleend, Meerkoe, Kuifeend, Fuut en Zwarte Stern. Wanneer de jachthaven binnendijs zou komen te liggen hoeven geen significante effecten op de Meerkoe te worden verwacht. De vaarbewegingen zullen nog steeds significante effecten op de vier andere soorten kunnen hebben. Vanuit de Natuurbeschermingswet gezien betekent dit, dat uitbreiding van de jachthaven pas kan plaatsvinden als er is aangetoond dat er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn voor de uitbreiding, er geen alternatieven beschikbaar zijn en als er is voorzien in compensatie.

Landschap en cultuurhistorie

In het Atelieralternatief zal het vanouds weidse landschap van de Bloemendalerpolder door de bebouwing van karakter veranderen. Vanuit bestaand Weesp gezien zal het beeld van een open polder verdwijnen vanwege de nieuwe bebouwing. Vanaf de Korte Muiderweg kan straks nog steeds ver naar het westen over het open landschap worden gekeken. Binnen het robuuste natuurgebied kan ook spontane opslag van onder andere wilgen ontstaan, waardoor de openheid in de toekomst mogelijk verder afneemt (mede afhankelijk van beheer). De openheid hangt ook samen met de verdiepte ligging van de A1. Muiden wordt weer zichtbaar vanuit de Bloemendalerpolder en vanaf de Vechtoever, zoals dat vroeger ook het geval was. Aan weerskanten van het aquaduct komen

geluidsschermen langs de A1, maar de hoogte ervan (2 tot 3 meter) zal geen grote invloed hebben op het open karakter van het landschap. Het vanouds aanwezige landschap langs de Vecht houdt zijn typische karakter, maar het landschapsbeeld in de Gemeenschapspolder verandert sterk door uitbreiding van bos en door de bouw van kantoren. Ook op het KNSF-terrein verandert er veel: het vroegere 17e-eeuwse bedrijventerrein verdwijnt en maakt plaats voor een nieuw ontwerp, dat niettemin op veel onderdelen terugverwijst naar het verleden.

De nieuwe inrichting van Bloemendalerpolder/KNSF is geïnspireerd door het verleden. Veel oude lijnen van wegen en waterlopen komen terug in het ontwerp en krijgen een functie als fietspad, wandelpad of grens tussen bebouwing en groengebied. Het eeuwenoude beeld van een weidepolder blijft alleen in stand in een strook ten zuiden van de A1.

Mogelijk worden op twee plaatsen archeologische waarden aangetast door de bouw van woningen: in het noordoostelijk deel van de Bloemendalerpolder (onderdeel van de oude bewoningszone langs de Vecht) en in de Rietpolder (onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie).

In het MMA zijn de gevolgen voor het landschap vergelijkbaar met die in het Atelieralternatief. De openheid in noord-zuid-richting is in het MMA groter dan in het Atelieralternatief. Door het brede ecoduct zijn er minder lange geluidsschermen nodig. Voor cultuurhistorie en archeologie is het MMA naar verwachting echter ongunstiger vanwege de binnendijkse situering van de jachthaven op een cultuurhistorisch waardevolle locatie.

Robuustheid

De ruimtelijke rangschikking van de toekomstige functies wonen, recreatie en natuur in aaneengesloten vlakken is erop gericht om het beheer zo efficiënt mogelijk te laten gebeuren. Over het toekomstig beheer zullen vooraf ook goede afspraken met partijen worden gemaakt. Aan de andere kant kan het beheer complexer worden. Er komt meer wateroppervlak en oeverlengte die een eigen beheer vragen. En in het bebouwde gebied kan verzakking van de bodem na ophoging met zand het beheer van ondergrondse infrastructuur duurder maken.

Het ruimtelijk ontwerp voor Bloemendalerpolder/KNSF is zó gemaakt, dat er in de toekomst geen nieuwe woningbouw meer nodig zal zijn. Door het opheffen van de bestemming Kruitfabriek op het KNSF-terrein en het verleggen en verdiepen van de A1 is de ruimte om nieuwe functies te realiseren met een hoge ruimtelijke kwaliteit sterk toegenomen. Het water in het gebied zal meer dan nu in de toekomst als één systeem worden gezien en beheerd. Toekomstige veranderingen in de regionale waterhuishouding kunnen zo beter worden opgevangen.

De verschillen tussen het Atelieralternatief en het MMA in robuustheid zijn gering. Belangrijkste verschil tussen Atelieralternatief en MMA is de bebouwingsdichtheid in de Bloemendalerpolder. Dit biedt zowel mogelijkheden voor een duurzame inrichting (bijvoorbeeld efficiënter distributienetwerk voor afval, energie en water) als aandachtspunten - is er voldoende (speel)ruimte voor duurzame inrichting van de wijk?

5.3 Vergelijking van Atelieralternatief en MMA

Zoals eerder aangegeven is het ontwerp van Meest Milieuvriendelijk Alternatief vooral gericht op het bieden van meer voorwaarden voor een versterkte natuurfunctie van Bloemendalerpolder en KNSF-terrein. Dit is onder andere gebeurd door minder huizen te bouwen op het KNSF-terrein, het realiseren van een breder ecoduct over de A1 en het binnendijks situeren van de uitbreiding van de jachthaven bij Muiden.

Gezien deze maatregelen ligt het voor de hand dat het MMA beter scoort op het thema Natuur dan het Atelieralternatief. Ook Bodem en Water scoren beter. Dit komt onder andere doordat er geen sprake is van peilverlaging op het KNSF-terrein (waardoor minder zetting) en er meer ruimte is voor waterberging en voor verbetering van de boezemkade (waardoor een beter beschermingsniveau tegen wateroverlast).

Het accent op natuur in het MMA gaat ten koste van andere de effecten op andere milieuthema's. Het MMA scoort minder goed dan het Atelieralternatief op de thema's Woonmilieu en Cultuurhistorie. De te realiseren woonkwaliteit wordt in het MMA positief beoordeeld, hetzij in iets mindere mate dan in het Atelieralternatief. Om in het MMA toch de totale woningbouwopgave te kunnen halen moet een kleiner aantal woningen op het KNSF-terrein worden gecompenseerd door eenzelfde aantal in de Bloemendalerpolder. En omdat volgens de Nota Ruimte tweederde van de oppervlakte van de polder open moet blijven zal een groter aantal woningen in de Bloemendalerpolder tot hogere woningdichtheden leiden. Dit gaat ten koste van de beoogde variatie in woonmilieus. Een kleiner aantal woningen op het KNSF-terrein betekent bovendien dat het voorzieningenniveau van de kern Muiden een minder grote impuls krijgt dan in het Atelieralternatief.

De ongunstiger score van het MMA op het thema Landschap en Cultuurhistorie is het gevolg van de binnendijkse locatie van de jachthaven. Realisatie van de jachthaven binnendijks leidt tot aantasting van de historisch waarvolle locatie van de Westbatterij.

5.4 Welke effecten treden het eerst op?

Hoewel er nog geen uitvoeringsprogramma is, zijn er wel ideeën over een mogelijke fasering. Aan de hand daarvan ontstaat een globale indruk van de volgorde waarin de effecten optreden.

De realisering van Bloemendalerpolder/KNSF start met het op orde brengen van het watersysteem en met een deel van de ecologische inrichting van het gebied. Positieve effecten op waterkwaliteit en natuur zullen zich al in een vroeg stadium kunnen voordoen. Verlegging en verdieping van de A1 en de totstandkoming van het aqua- en ecoduct is pas in de eindfase voorzien. De milieuproblemen die de A1 nu op de huidige plek heeft zullen dus pas tegen 2020 zijn verminderd.

Vóór dat de woongebieden worden ontwikkeld wordt er gezorgd voor wegverbindingen naar Muiden en Weesp en een (tijdelijke) nieuwe aansluiting op de A1. De tijdige bereikbaarheid van het gebied is hiermee verzekerd. De woongebieden worden ongeveer gelijk met het polderpark en het bos in de Gemeenschapspolder ontwikkeld. Daarmee is ook de basis gelegd voor een spoedige realisering van de beoogde woonkwaliteit.

Effecten op beschermde soorten en hun leefgebied zullen als gevolg van de gefaseerde woningbouw zich uitstrekken over een langere periode. Gefaseerde woningbouw biedt de

mogelijkheid tijdig maatregelen te treffen om bij de uitwerking van de plannen om deze effecten zo veel mogelijk te beperken.

5.5 De effecten van de varianten

Het MER verkent niet alleen de effecten van het Atelieralternatief en het MMA. Om te zien op welke punten het ontwerp qua milieu aan kwaliteit kan winnen zijn in het MER een aantal mogelijke aanpassingen onder de loep genomen. Het gaat om:

1. Een uitbreiding van het oppervlakte water van 35 ha (in Atelieralternatief en MMA) naar 70 ha (om meer wonen aan water en waterrecreatie mogelijk te maken); of
2. Een uitbreiding van het oppervlakte water van 35 ha naar 105 ha (om daarnaast ook meer natuur te realiseren);
3. Een andere situering van de hoofdontsluitingsweg binnen het gebied (niet parallel aan de Papelaan, maar langs het Amsterdam-Rijnkanaal), om de milieukwaliteit in de nieuwe woonomgeving te verbeteren;
4. De hoofdontsluitingsweg niet vormgeven met 2x2 rijstroken, maar met 2x1 rijstroken (om de verkeersaantrekkende werking te beperken);
5. Geen kantoren bouwen in de Gemeenschapspolder; in plaats daarvan meer kantoren bij het NS-station Weesp (om na te gaan of een andere ruimtelijke verdeling van kantoren dan in het Atelieralternatief voordelen voor het milieu heeft of);
6. Geen kantoren bouwen in de Gemeenschapspolder; in plaats daarvan meer kantoren op het KNSF-terrein (Rietpolder) (om na te gaan of een andere ruimtelijke verdeling van kantoren dan in het Atelieralternatief voordelen voor het milieu heeft).

Het onderzoek naar de effecten van deze varianten leverde het volgende op.

Tabel 5.3. Scores van effecten van varianten ten opzichte van Atelieralternatief

Thema	Variant					
	1	2	3	4	5	6
Woonmilieu						
Verkeer en vervoer						
Leefmilieu						
Bodem						
Water						
Landbouw						
Natuur						
Landschap en cultuurhistorie						
Robuustheid						

De effectscores in de tabel moeten als volgt gelezen worden:

Kwalitatieve score	Omschrijving
	Negatief effect ten opzichte van het Atelieraalternatief
	Geen effect ten opzichte van het Atelieraalternatief
	Positief effect ten opzichte van het Atelieraalternatief

De uitbreiding van het oppervlak water (varianten 1 en 2) blijkt vooral gunstige effecten te hebben op de kwaliteit van het woonmilieu (aantrekkelijk woonmilieu en hogere recreatieve kwaliteit), op de mogelijkheden voor waterberging en op robuustheid (minder beheerinspanning dan landbouw en grotere toekomstwaarde vanwege behoud open ruimte). Het is echter ongunstig voor landbouw vanwege de afname van oppervlak en de grotere kans op schade door vogels die door het water worden aangetrokken. Ook is het ongunstig voor het leefmilieu: geluid draagt verder over water

Een minder brede hoofdontsluiting parallel aan de Papelaan (4) kan in de toekomst, bij groeiend autoverkeer, negatieve invloed hebben op de bereikbaarheid. Westwaartse verlegging van de hoofdontsluiting door de Bloemendalerpolder naar het Amsterdam-Rijnkanaal (3) leidt tot langere reistijden van en naar het gebied. Bovendien krijgt de Gemeenschapspolder dan een minder rustig karakter. Dit is minder gunstig voor de recreatieve kwaliteit en de natuurwaarden van dit gebied.

Verplaatsing van kantoren uit de Gemeenschapspolder (varianten 5 en 6) zal de kwaliteit voor recreatie en natuur verder verbeteren. Verplaatsing zorgt echter wel voor effecten op de 'nieuwe' kantoorlocatie. Verplaatsing richting Rietpolder (6) maakt verlaging van het waterpeil nodig. Ruimtebeslag en peilverlaging gaan ten koste van moerasgebied in een ecologische verbindingszone. Verplaatsing richting station Weesp (5) gaat ten koste van de ruimte voor woningen bij het station. Die ruimte zal dan elders gezocht moeten worden.

Alles overziend kunnen de volgende varianten bijdragen aan een alternatief met per saldo gunstiger effecten voor het milieu:

- Uitbreiding van het wateroppervlak met 35 ha (mits gelegen aan de rand van bebouwing) verbetert de kwaliteit van het woongebied en zorgt voor een 'robuuster' ontwerp met duidelijke grenzen;
- Verplaatsing van kantoren uit de Gemeenschapspolder richting station Weesp is een gunstige optie vanuit de optiek van natuur en bereikbaarheid. Gezien vanuit de kwaliteit van het woonmilieu is deze variant minder gunstig. Een keuze hangt hier af van het gewicht dat aan deze thema's wordt toegekend.

5.6 Gevolgen van keuzes voor infrastructuur in de Schiphol-Almere corridor voor Bloemendalerpolder/KNSF

De effecten van het Atelieraalternatief, voorzover deze door veranderingen aan de A1 worden bewerkstelligd, zijn bepaald met als vertrekpunt een verbreding van de A1 zoals deze is voorzien in het stroomlijnalternatief van de corridorstudie Schiphol-Almere.

Het is echter nu nog niet zeker hoe een toekomstige A1 eruit gaat zien. Naar verwachting neemt de Minister van Verkeer en Waterstaat in de zomer van 2006 een besluit over de corridor Schiphol-Almere, nadat Gedeputeerde Staten het besluit over de streekplanuitwerking hebben genomen.

De onzekerheid over de toekomst van de A1 en de bijhorende milieukwaliteit kan invloed hebben op de herinrichting van de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein. Daarom zijn de milieugevolgen van wel of niet verbreden van de A1 afzonderlijk beschouwd van de effecten van de woningbouw, verlegging en verdieping van de A1 (inclusief aquaduct).

Zowel het stroomlijnalternatief als het verbindingsalternatief zullen in 2020 leiden tot minder files op de A1 ter hoogte van Muiden. Dit is gunstig voor de voorgenomen woningbouw in de Bloemendalerpolder en op het KNSF-terrein. Als het rijk namelijk zou besluiten om niets te doen aan de A1, terwijl toch de woningen gebouwd worden, dan blijft de luchtkwaliteit in het gebied onder de maat. Bovendien zorgt het extra verkeer als gevolg van de nieuwe woningen voor een – zij het kleine – verslechtering. Op grond van het Besluit luchtkwaliteit zou het plan dan niet kunnen doorgaan. In die situatie zou bovendien een strook van ca. 1000m aan de zuidzijde van de A1 binnen de 50 dB(A) contour vallen. Aan de noordzijde zou ondanks het bestaande geluidsscherm ook het grootste deel van het KNSF-terrein binnen deze contour liggen.

Als gekozen wordt voor het stroomlijnalternatief moet de A1 -zoals ook in het Atelieraalternatief voorgesteld- worden verbreed tot een weg met 2 x 7 rijstroken. Het verkeer over de A1 neemt dan sterker toe dan in het Nulalternatief, maar het zal minder vast staan dan nu. Omdat files meer bijdragen aan de uitstoot van schadelijke stoffen dan doorstromend verkeer zal de luchtkwaliteit verbeteren, ondanks het grotere aantal rijdende auto's. Om de geluidbelasting binnen de wettelijke normen te houden zijn er wel geluidwerende maatregelen nodig.

Ook een keuze voor het verbindingsalternatief zou goed uitpakken voor het plan. In dat geval is verbreding van de A1 niet nodig. Er komt immers een nieuwe verbinding tussen A6 en A9. Het verkeer op de A1 neemt dan wel toe, maar minder dan in het Nulalternatief. Er zijn ook dan minder files in vergelijking met het Nulalternatief met ook weer als resultaat een betere luchtkwaliteit. Ook in deze situatie valt de kleine extra bijdrage van de nieuwe woningen aan het verkeer weg tegen de verbetering door de betere doorstroming. Om de geluidbelasting binnen de wettelijke normen te houden zijn er minder geluidwerende maatregelen nodig dan bij een keuze voor het stroomlijnalternatief.

Verbetering van de doorstroming op de A1 is dus een belangrijke voorwaarde om de ambities voor de Bloemendalerpolder en het KNSF-terrein te kunnen realiseren.

5.7 Aandachtspunten voor de uitwerking van het ontwerp in bestemmingsplannen

Het ruimtelijk ontwerp voor de streekplanuitwerking is in deze fase van de besluitvorming nog globaal. De beschrijving van de effecten gaat daarom vooral over de milieugevolgen van de ruimtelijke maatregelen en in mindere mate over de gevolgen van inrichtingsmaatregelen. Deze laatste zijn immers in dit stadium nog niet uitgewerkt.

De effectbeschrijving heeft echter wel informatie opgeleverd, die bruikbaar kan zijn bij de invulling van de inrichting van de activiteiten, waarvoor in de streekplanuitwerking ruimte is gereserveerd. Deze aandachtspunten voor de uitwerking worden hieronder per thema kort besproken.

Woon en leefmilieu

Aan een goede plankwaliteit voor woon- en leefmilieu kan worden bijgedragen door bij concrete maatregelen aandacht te geven aan de volgende bouwstenen:

- Een goede afweging van de keuze van geluidwerende voorzieningen, waarbij enerzijds stedenbouwkundige kwaliteit en anderzijds landschappelijke kwaliteit aan de orde zijn;
- Scholen (en andere gevoelige bestemmingen) buiten de contouren voor geluid, lucht, externe veiligheid en zones voor hoogspanningsmasten projecteren;
- Een ontwerp voor het onderliggend wegennet, gericht op beperking van de geluidsbelasting voor de woongebieden;
- Ventilatie van woningen aan de niet-belaste zijde plaatsen, zowel om geluidbelasting te beperken als om luchtverontreiniging te voorkomen;
- Logische wandelroutes, zowel om snel en via een veilige weg van en naar school, voorzieningen, station, etc te kunnen als om recreatief te wandelen door de wijk, de randen of daarbuiten;
- Onbelemmerde fietspaden naar voorzieningen, die voorrang hebben op het autoverkeer. Duidelijk zichtbare langzaam verkeersroutes;
- Ontmoetingsplekken voor alle doelgroepen:
 - jonge kinderen: speelplekken;
 - jeugd jonger dan 12 jaar: speelveldjes, moestuin, speelboom;
 - jeugd ouder dan 12 jaar: skatebak, -route;
 - ouderen: visplek, bankjes, terras/café;
- Wanneer in een vervolgstadium eventueel UMTS-masten in of nabij de woonwijk worden geplaatst, rekening houden met huidige onzekerheden in onderzoeken ten aanzien van mogelijke beïnvloeding van de gezondheid en bestaande onrust hierover. Om deze reden (beperkt) voorzorgsprincipe hanteren.

Verkeer en vervoer

Aan een goede plankwaliteit voor verkeer en vervoer kan worden bijgedragen door bij concrete maatregelen aandacht te geven aan de volgende bouwstenen:

- Ligging van bushaltes;
- Doelmatige en verkeersveilige vormgeving van de ontsluitingswegen;
- Voorkómen van sluipverkeer;
- Parkeermogelijkheden bij voorzieningen voor openbaar vervoer.

Bodem

Aan een goede plankwaliteit voor bodem kan worden bijgedragen door bij concrete maatregelen aandacht te geven aan de afstemming van werkzaamheden met de (lokaal

wisselende) veendiepte en daarmee samenhangend peilbeheer. Het gaat dan met name om werkzaamheden zoals ophogen en funderen bij inrichting van woongebieden, infrastructuur en kunstwerken.

Water

Aan een voor water goede plankwaliteit kan worden bijgedragen door bij concrete maatregelen aandacht te geven aan de volgende bouwstenen:

- een doordachte uitwerking van de waterhuishouding van zowel het stedelijk gebied als het groene buitengebied (zie ook thema Robuustheid);
- inrichting en beheer van de openbare ruimte richten op het voorkomen van verontreiniging van oppervlaktewater; bij bouwen geen uitloogbare materialen gebruiken en ervoor zorgen dat er geen emissies vanuit de afvalwaterketen in het oppervlaktewater terecht komen;
- het baggerspeciedepot in de Gemeenschapspolder zal zo ingericht moeten worden dat het hydrologisch is geïsoleerd van de omgeving, zodat eventuele verontreinigingen niet in het oppervlaktewatersysteem terecht komen;
- uitwerking van de manier van zuivering van overtollig water uit het bestaand stedelijk gebied van Weesp, dat in de Bloemendalpolder geborgen moet worden;
- bij de inrichting (nader uit te werken) maatregelen nemen om te voorkomen dat stoffen uit de bodem vrijkomen in het oppervlaktewater bij het graven van waterpartijen en het verhogen van peilen.

Natuur

Aan een voor natuur goede plankwaliteit kan worden bijgedragen door bij concrete maatregelen aandacht te geven aan de volgende bouwstenen:

- Expliciet aangeven welke soorten in het gebied gewenst zijn en de inrichtingsmaatregelen baseren op de habitateisen van deze soorten;
- Een goede uitwerking van inrichting en vormgeving van de ecologische verbindingzones op het niveau van doelsoorten;
- De beheerseisen van de gewenste soorten en habitats vertalen in een integraal beheersplan op hoofdlijnen. Dit plan dient ook aandacht te besteden aan de manier waarop de na te streven natuurwaarden kunnen samengaan met het recreatieve gebruik van het gebied.

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Aan een voor landschap, cultuurhistorie en archeologie goede plankwaliteit kan worden bijgedragen door bij concrete maatregelen aandacht te geven aan de volgende bouwstenen:

- Door niet te bouwen op archeologisch waardevolle plaatsen kunnen de hierboven geschetste negatieve effecten worden voorkomen;
- Bij de inrichting actief sturen op behoud en versterking van de cultuurhistorische identiteit van het gebied, onder andere door instandhouding van cultuurhistorisch waardevolle elementen en structuren aan de hand van een nadere inventarisatie, in samenspraak met deskundigen uit de regio;
- Een goede landschappelijke inpassing van de verschillende ruimtelijke elementen in het plan. Voorbeelden daarvan zijn de geluidsschermen langs de A1, de inrichting van nieuwe wegen, het baggerspeciedepot, de jachthaven en de

kantoorlocaties. Beeldkwaliteitsplannen kunnen daarbij belangrijke bijdragen leveren;

- Transparante geluidsschermen langs de A1.

Landbouw

Aan een voor landbouw goede plankwaliteit kan worden bijgedragen door bij concrete maatregelen aandacht te geven aan de volgende bouwstenen:

- Het zorgen voor een goede verkaveling en ontsluiting van gronden die door de landbouw worden beheerd;
- Het bieden van (planologische) ruimte aan landbouwbedrijven voor verbrede bedrijfsvoering;
- Het maken van beheersafspraken met landbouwers over het beheer van gebieden met een natuurfunctie.

Robuustheid

Bij de uitwerking van het nu nog globale ruimtelijke plan zullen de kansen voor een duurzame inrichting in de vorm van concrete maatregelen moeten worden verzilverd.

Daarbij valt onder meer te denken aan:

- De energievoorziening van de woningen;
- De wijze van detailontsluiting in de wijken;
- De wijze waarop de woningen van drink en huishoudwater worden voorzien;
- De wijze waarop hemelwaterafvoer wordt geregeld;
- Een keuze van materiaal en grondstoffen aansluitend bij het gedachtegoed van Duurzaam Bouwen

6 LEEMTEN IN KENNIS VOOR BESLUITVORMING

Bij de besluitvorming over de streekplanuitwerking en de daaropvolgende verdere besluitvorming (bestemmingsplan) zal een aantal milieueffecten van het initiatief een relevante rol spelen. Van sommige milieuaspecten is op dit moment echter nog onvoldoende informatie beschikbaar om een goede inschatting te kunnen maken van effecten. In dit hoofdstuk is beschreven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege bijvoorbeeld gebrek aan gegevens.

6.1 Besluitvorming voor streekplanuitwerking

Op grond van de bevindingen in de effecthoofdstukken komen er twee aspecten naar voren ten aanzien waarvan op dit moment onzekerheden bestaan die in de besluitvorming kunnen doorwerken.

Ten eerste speelt voor het kunnen doorgaan van het voornemen het Besluit luchtkwaliteit een belangrijke rol. Aangetoond moet immers worden dat de luchtkwaliteit als gevolg van het plan niet verslechtert. Voor wat betreft de verandering van de luchtkwaliteit als gevolg van de voorgenomen aanpassingen aan de A1 is dat bij het thema leefmilieu aangegeven. Er is echter onzekerheid, hoe de uitstoot van het lokale verkeer op het onderliggend wegennet (met name waar de hoofdontsluitingsweg parallel loopt met de A1) cumuleert met de uitstoot van het verkeer op de A1. Mogelijk kan deze cumulatie leiden tot een per saldo verslechtering van de luchtkwaliteit.

Ten tweede is er bij het thema natuur aangegeven dat er significante effecten worden verwacht als gevolg van aanleg en gebruik van de jachthaven. Deze effecten zijn maar ten dele te voorkomen door een alternatieve locatie te kiezen; effecten als gevolg van toenemende vaarbewegingen blijven ongeacht de locatie van de haven bestaan. Realisatie van de jachthaven in Atelieralternatief en MMA is een vergunningplichtige activiteit op grond van de Natuurbeschermingswet. Op dit moment is er nog geen zicht op het te zijner tijd kunnen verkrijgen van deze vergunning. Dit omdat een aantal stappen in de zogenoemde passende beoordeling nu nog niet zijn genomen en de informatie die stappen oplevert nu ontbreekt. Het gaat om het aangeven van de dwingende redenen van groot openbaar belang en op het voorzien in mogelijkheden voor compensatie van de effecten.

6.2 Besluitvorming in het vervolgtraject

Om in het vervolgtraject besluiten te kunnen nemen zullen nu nog bestaande leemtes in kennis moeten worden opgevuld. De belangrijkste ervan zijn:

Bodem

- Nader onderzoek uit te voeren naar de aard en omvang van potentiële locaties met bodemverontreiniging en de sanering ervan af te stemmen op de toekomstige functie(s);
- Met name voor de locaties die in aanmerking komen voor bebouwing is een diepgaandere kennis van de ondergrond noodzakelijk om de zetting als gevolg van bouwrijp maken en bebouwing te kunnen voorspellen.

Archeologie

- De provincie Noord-Holland wil voor de Actualisering van de Archeologische Monumentenkaart van het gebied een betere verwachtingskaart op laten stellen. Gezien de historische geografie en de vele vondstmeldingen in het gebied is waarschijnlijk de verwachting groter is dan op de kaart uit 2004 is aangegeven. Deze actualisering is nog niet gereed;
- Het verrichten van archeologisch veldonderzoek wanneer concrete activiteiten zijn voorzien in gebieden met hoge verwachtingswaarde.

Natuur

- Ten behoeve van de te zijner tijd in te dienen ontheffingen ex art 75 Flora- en Faunawet is het nodig om de effecten op beschermde planten- en diersoorten nauwkeuriger in kaart te brengen aan de hand van de dan uit te werken inrichtingsplannen.

Externe veiligheid

- Bij de bebouwing van de Bloemendalerpolder en het KNSF-terrein zal ten tijde van de besluitvorming over het bestemmingsplan een verantwoording van het Groepsrisico (externe veiligheid) gegeven moeten worden.

Lucht

- Om ten aanzien van geluid en lucht een volledig beeld van de effecten te kunnen geven zal mede op basis van de uit te werken inrichtingsplannen beschikt moeten kunnen worden over een lokaal verkeersmodel;
- In de modelberekeningen voor luchtkwaliteit spelen emissiefactoren een belangrijke rol. De gehanteerde emissiefactoren zijn afkomstig van het RIVM. Deze emissiefactoren zijn primair bedoeld voor het maken van emissieschattingen op landelijk niveau. Daarnaast worden ze ook gebruikt voor het uitvoeren van luchtkwaliteitsberekeningen. Echter de luchtkwaliteitsberekeningen als gevolg van het verkeer kan verbeterd worden wanneer wegtype afhankelijke emissiefactoren (dus voor snelwegen, provinciale wegen e.d.) beschikbaar zijn. Bij het bepalen van deze emissiefactoren moet dan ook rekening gehouden worden met het wagenparkopbouw op die wegen. Ook het effect van files op de uitstoot door het verkeer is onvoldoende bekend. Voor het inschatten van de effecten van het verminderen van files op de luchtkwaliteit zou hier meer informatie over beschikbaar moeten komen.

Water

- Om te voldoen aan het gewenste beschermingsniveau moeten ook de zogenaamde kunstwerken op orde zijn. Gedacht wordt met name aan het geplande A1/Vecht-aquaduct en aan de sluis tussen de Vecht en het watersysteem van de BDP/GPO. Bij nadere uitwerking van het ontwerp van deze constructies zal veiligheid een belangrijke rol moeten spelen.
- Voor het inschatten van de mate waarin wordt voldaan aan de wateropgave is gebruik gemaakt van een globale modellering. Nadere uitwerking van de inrichting van het plangebied moet gepaard gaan met een grondiger analyse van het functioneren van het toekomstige watersysteem. Daarbij moet niet alleen naar het bergend (water)oppervlak worden gekeken, maar ook naar de wijze waarin het water kan circuleren en uiteindelijk kan worden afgevoerd.

- In het plangebied staan geen peilbuizen waarmee de stijghoogte van het grondwater wordt gemeten. Voor deze MER zijn extrapolaties van stijghoogtegegevens uit de omgeving gebruikt. Voor het nauwkeuriger inschatten van de effecten op de geohydrologische veranderingen in het plangebied en de omgeving zal ook binnen de begrenzing van het plangebied geohydrologische informatie moeten worden verzameld. Verzamelde gegevens zullen moeten worden gebruikt als input voor geohydrologische modellering om de effecten te kunnen voorspellen.
- Feitelijk laat de mate van detaillering van de plannen een onderbouwde beoordeling van de effecten op de waterkwaliteit niet toe. Daarvoor is onder meer een verdere uitwerking van het omgaan met water in de stad noodzakelijk. Om deze reden zijn bij het criterium een aantal uitgangspunten geformuleerd. Bij verdere stedenbouwkundige uitwerking van de bebouwde gebieden in de BDP/GPO en de NRP zal aandacht moeten worden besteed aan het stedelijk waterconcept. Daarbij zullen ook de voor- en nadelen van decentraal zuiveren van afvalwater aan de orde moeten komen.
- Het waterhuishoudkundig systeem vraagt om nadere uitwerking. Voor de waterkwaliteit (chemische én ecologische toestand) en de waterkwantiteit (onder meer afvoercapaciteit) zullen de debieten van inlaat en uitlaat, de daarvoor benodigde pompcapaciteit van het gemaal, de doorstroomprofielen, de plaatsing en dimensionering van waterstaatkundige kunstwerken (zoals stuwen), de methode voor en de mate van watercirculatie en de toegestane peilfluctuatie nader moeten worden uitgewerkt.

6.3 Aanbevelingen in het kader van de passende beoordeling voor de Jachthaven

De SMB/MER is een eerste stap in de beoordeling van de milieugevolgen van de jachthaven: de gevolgen van de ruimtelijke reservering. In het besluitvormingsproces zal een volgende stap zijn de afweging van de aanleg op basis van een inrichtingsplan in het kader van een daartoe te volgen m.e.r.-procedure (mits uitgegaan blijft worden van het nu beoogde aantal ligplaatsen). Om die vervolgstap te kunnen zetten verdient het volgende aanbeveling:

- Duidelijkheid te krijgen over een aantal voor de beoordeling wezenlijke feiten met name de verspreiding van vogels in een fijnmaziger patroon dan nu op grond van de teltrajecten bekend is. Daarbij kan gefocust worden op die soorten waarvoor de passende beoordeling ten behoeve van de SMB/MER een significant effect niet uitsluit.
- Consensus te krijgen over een aantal voor de effectvoorspelling wezenlijke aannames (met name de aard, omvang en verspreiding van de vaarbewegingen).
- Meer duidelijkheid verkrijgen in samenspraak met het Ministerie van LNV over de instandhoudingsdoelen en de manier waarop effecten kunnen worden geïnterpreteerd in de context van het totale IJsselmeersysteem.
- Nader inzicht verkrijgen in de omvang van ontwikkelingen elders die mede van invloed kunnen zijn op de Natura-2000 doelen, teneinde een scherper beeld te krijgen van de cumulatieve effecten.
- Ontwikkelen van een set mitigerende maatregelen (zowel ten aanzien van de inrichting van de jachthaven als ten aanzien van de vaarbewegingen).

In een op te stellen project-MER ten behoeve van een bestemmingsplanbesluit voor de jachthaven zal op basis van de uitkomsten van de punten 1 tot en met 5 opnieuw een beoordeling van de gevolgen van de aanleg en toename van de vaarbewegingen dienen plaats te vinden. De beoordeling op dat moment zal leiden tot uitkomsten waarvan de onzekerheidsmarges in vergelijking met nu verder zijn ingeperkt. Deze MER zal vervolgens als basis kunnen dienen voor de aanvraag van een vergunning ex artikel 19d lid 1 van de Natuurbeschermingswet.

7 AANZET TOT EEN EVALUATIEPROGRAMMA

Wettelijk bestaat de verplichting om de milieueffecten te evalueren na realisatie van de plannen. De m.e.r.-evaluatie betreft een vorm van ex-post evaluatie; er is een besluit genomen en achteraf wordt dit besluit geëvalueerd. De ex-post evaluatie kan bijvoorbeeld niet verwachte milieueffecten (vanwege bijvoorbeeld nieuwe ontwikkelingen of verkeerde aannamen) in beeld brengen, waardoor tijdig corrigerende maatregelen kunnen worden genomen.

Bij evaluatie spelen de feitelijke of werkelijke effecten tijdens of na realisatie van het alternatief een rol, evenals de in het MER voorspelde milieueffecten. De vraag is of de werkelijke en voorspelde effecten overeenkomen dan wel verschillen. Men kan proberen de verschillen op te sporen door milieumetingen, echter daarmee wordt nog niet de oorzaak duidelijk. Aan het evaluatieonderzoek zal een duidelijk gebruiksdoel ten grondslag moeten liggen, aangezien milieumetingen een forse inspanning vergen.

Uit de effectstudie komen verschillende 'kritische' milieufactoren naar voren waarvan de ontwikkeling in de toekomst van invloed kan zijn op de toekomstige kwaliteit van milieu, natuur en landschap. Het verdient aanbeveling de ontwikkeling van deze factoren in het veld te volgen. Vooralsnog kunnen de volgende milieufactoren worden benoemd als in aanmerking komend voor monitoring en evaluatie:

- het zettingsgedrag van de veenbodem (in verband met mogelijke gevolgen van peilverhoging enerzijds en bouwrijp maken anderzijds);
- de kwaliteit van het oppervlaktewater (in verband met het mogelijk vrijkomen van stoffen in het oppervlaktewater als gevolg van vergravingen of peilveranderingen);
- de ontwikkelingen de luchtkwaliteit en het geluidsniveau als gevolg van verschillende bronnen in het gebied (in verband met de kwaliteit van het leefmilieu, de menselijke gezondheid en het voldoen aan wettelijke normen);
- de ontwikkeling van die populaties planten- en diersoorten waarvan de inrichting wordt afgestemd (om na te gaan of doelen worden gehaald);

In de aanvullende milieustudies ten behoeve van de besluitvorming in het vervolgtraject dient een verdere uitwerking van het evaluatieprogramma te worden gegeven.

8 COLOFON

Opdrachtgever	: Provincie Noord-Holland
Project	: MER/SMB Bloemendalerpolder/KNSF-terrein
Dossier	: W1094-59.001
Omvang rapport	: 69 pagina's
Auteur	: Heleen Meijer
Bijdrage	:
Projectleider	:
Projectmanager	:
Datum	: 10 april 2006
Naam/Paraaf	:

DHV B.V.

Services

Laan 1914 nr. 35

3818 EX Amersfoort

Postbus 1132

3800 BC Amersfoort

T (033) 468 20 00

F (033) 468 28 01

E info@dhv.nl

www.dhv.nl